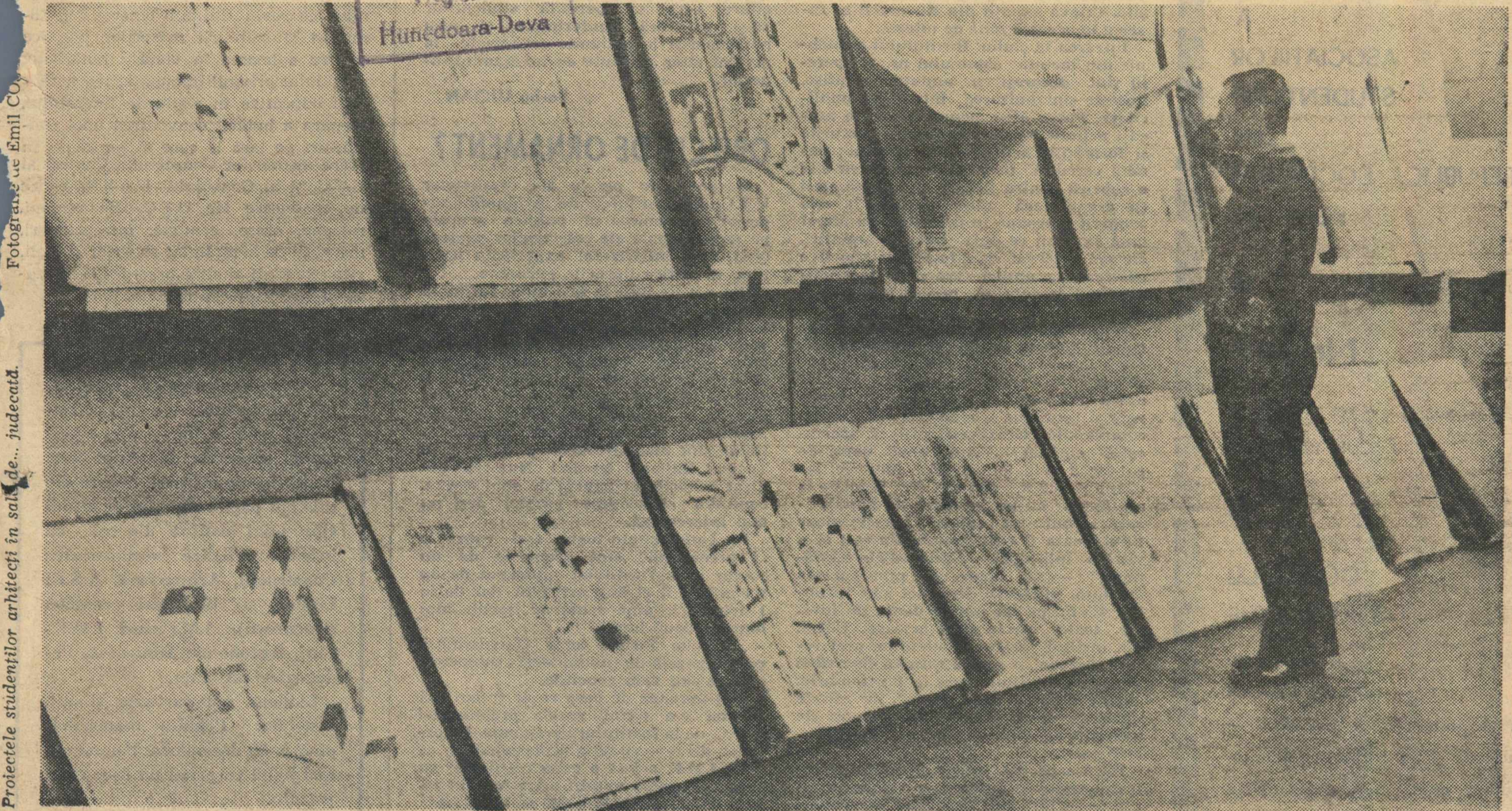
Viaţa studenţească

42

„Unanimitatea manifestată în timpul Conferinţei exprimă unitatea şi forţa partidului nostru, încrederea şi hotărîrea cu care întregul popor urmează Partidul Comunist Român, înfăptuieşte politica sa de edificare a socialismului, de creare a condiţiilor pentru trecerea spre comunism în România".

(Din cuvîntul rostit de tovarăşul NICOLAE CEAUŞESCU în încheierea Conferinţei Naţionale a Partidului Comunist Român.)

Proiectele studenţilor arhitecţi în sala de... judecată.

Fotografie de Emil CO

Statornica răspundere pentru destinele ţării

Conferinţa Naţională a Partidului Comunist Român se înscrie hotărît printre evenimentele care au pregătit în ultimii ani aşezarea pe temelii trainice a noii Românii socialiste. Anticipate şi discutate în presă, frămîntate şi îmbogăţite cu noi sugestii de opinia întregului popor, măsurile mărețe enunţate în Raportul ţinut de tovarăşul Nicolae Ceauşescu în faţa Conferinţei reprezintă o hartă spirituală a ţării noastre din următorii ani şi din perspectiva societăţii comuniste.

„Realizarea deplină a avantajelor orînduirii socialiste depinde, într-o măsură hotărîtoare, de promovarea unei politici juste, ştiinţific fundamentate, corespunzătoare condiţiilor şi particularităţilor fiecărei etape de dezvoltare a societăţii", **spunea în Raportul său secretarul general al C.C. al P.C.R., tovarăşul Nicolae Ceauşescu.** „Forţa socială în stare să elaboreze o asemenea politică şi să desfăşoare o largă activitate educativă şi organizatorică de mobilizare a maselor pentru transpunerea ei în viaţă este partidul marxist-leninist". **Într-adevăr, aspect după aspect, această însufleţitoare trecere în revistă a viitorului, completată de cuvîntările vibrante ce i s-au succedat, s-a caracterizat printr-o îmbinare a planurilor largi, arhitectonice, cu grija migăloasă pentru detaliile care le vor aduce la îndeplinire. Ea a vizat nu numai revoluţionarea unor domenii stricte, cum sînt perfecţionarea organizării economice a producţiei şi structura administrativă a ţării, dar a urmărit încadrarea acestor progrese în peisajul de peste ani al ţării. Seria de perfecţionări urcă de la nivelul întreprinderii şi comunei, elemente de bază ale noii structuri economice şi administrative, pînă la acela al organelor centrale de partid, al Marii Adunări Naţionale, Consiliului de Stat şi Consiliului de Miniştri. Legile aprobate de sesiunea recentă a Marii Adunări Naţionale, votul de investitură acordat în unanimitate Consiliului de Stat şi Consiliului de Miniştri în noua componenţă propusă şi alegerea secretarului general al C.C. al P.C.R., tovarăşul Nicolae Ceauşescu, în funcţia de Preşedinte al Consiliului de Stat reprezintă în acest sens o chezăşie sigură că aplicarea măsurilor indicate de Conferinţa Naţională se realizează cu succes. Îndeosebi exercitarea de către secretarul general al C.C. al partidului şi a înaltei funcţii de conducător al statului este de natură să consfinţească încă o dată rolul hotărîtor pe care îl are politica partidului în viaţa socială a ţării, să confirme unanima preţuire şi prestigiul pe care conducerea înţeleaptă şi fermă a partidului nostru în frunte cu tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi le-au cîştigat în inimile şi conştiinţele tuturor oamenilor muncii din ţara noastră. În acelaşi timp, se are fără preget în vedere corelarea fiecărei părţi cu întregul vieţii sociale, preconizîndu-se îmbunătăţiri ale activităţii organizaţiilor de masă şi obşteşti, ale organelor locale de partid şi de stat, ale fiecărui comunist şi cetăţean în parte. Avîndu-se în vedere că prefacerile se propun şi se vor îndeplini în condiţiile unui avînt continuu — concretizat prin faptul că ritmurile de dezvoltare a forţelor de producţie, a productivităţii muncii şi a volumului producţiei industriale se numără printre cele mai ridicate din lume — lucrările Conferinţei Naţionale mărturisesc înaltele aspiraţii şi nobila angajare pe care partidul şi le asumă în vederea desfăşurării pe spirale mereu ascendente a viitorului României.**

Mii de scrisori şi telegrame adresate Conferinţei demonstrează ataşamentul monolit pe care ţara îl nutreşte acestei statornice răspunderi a partidului faţă de destinele acestui colţ de pămînt. Tineretul, pe care Raportul tovarăşului Nicolae Ceauşescu, ca şi Hotărîrea recentei Plenare a Comitetului Central al P.C.R., l-au investit cu noi şi pline de dragoste dovezi de preţuire, şi, în rîndurile acestui tineret, studenţimea noastră, se angajează să-şi mobilizeze întregul potenţial şi toate virtuţile pentru înfăptuirea năzuinţelor şi proiectelor de aur enunţate în aceste zile.

Prin coloanele revistei noastre sperăm să fim martorii şi cronicarii acestei vîrste noi, în care vom înainta o dată cu ţara.

VS

PLENARA C. C. AL U. T. C. ŞI A CONSILIULUI U. A. S. R.

În ziua de 11 decembrie a avut loc şedinţa plenară comună a Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist şi a Consiliului Uniunii Asociaţiilor Studenţilor din România. La lucrările plenarei au luat parte tovarăşii Paul Niculescu-Mizil, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al C.C. al P.C.R., şi Virgil Trofin membru supleant al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R.

Plenara a ales pe tovarăşul Ion Iliescu, membru supleant al C.C. al P.C.R., în funcţia de prim-secretar al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist. În legătură cu trecerea tovarăşului Petru Enache în altă muncă, pe linie de partid, plenara C.C. al U.T.C l-a eliberat din funcţia de prim-secretar şi membru al Biroului C.C. al U.T.C

Plenara a examinat sarcinile Uniunii Tineretului Comunist şi ale U.A.S.R. în lumina hotărîrilor Conferinţei Naţionale a partidului şi ale plenarei Comitetului Central al P.C.R. din 29 noiembrie—1 decembrie a.c. cu privire la îmbunătăţirea muncii educative în rîndurile tineretului.

Exprimînd adeziunea întregului tineret la hotărîrile Conferinţei Naţionale a Partidului Comunist Român, participanţii la plenară au mulţumit Comitetului Central al partidului pentru grija şi atenţia cu care partidul se ocupă de problemele tinerei generaţii, pentru înalta apreciere acordată tineretului şi organizaţiei sale revoluţionare

(Continuare în pag. 2-a)

VS

REVISTĂ A ASOCIAŢIILOR STUDENŢILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Nr. 42

12 PAGINI • 0.50 LEI • ANUL XII
MIERCURI 13. XII. 1967

COLEGIUL DE REDACŢIE

Redactor-şef: NICULAE STOIAN

Prof. univ. JEAN LIVESCU — adjunct al ministrului învăţămîntului; acad. prof. GHEORGHE MIHOC; acad. prof. N. PETRULIAN; acad. prof. N. TEODORESCU; conf. univ. CORNEL PACOSTE; EMIL GHIŢULESCU; NICOLETA TOIA — studentă; PETRE POSTOLACHE; ADRIAN DOHOTARU — redactor-şef adjunct; GHEORGHE MITROI — secretar general de redacţie; FRED MAHLER

Prezentarea artistică: Dumitru MOLDOVEANU

Prezentarea grafică: Tiberiu PETRESCU

Titluri şi vignete: Constantin ZISU

Fotografia: Emil COJOCARU

Corectura: Filofteia ANDREESCU şi Minodora LUPU

Paginaţia: Richard LUCIAN şi Gheorghe ŢONE

Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii". Bucureşti. Redacţia: Str. Brezoianu, 13. Telefon: 14 02 15

ATITUDINEA STUDENŢEASCĂ

PUBLICITATEA... PUBLICITĂŢII

Ne întrebăm dacă punctele de afişaj întîlnite în circulaţia cotidiană a studenţilor pot oferi posibilitatea programării intenţiilor distractive — şi nu numai a lor — de la o săptămînă la alta. Cîteva situaţii din Bucureşti se înscriu în această zonă de interes.

Intrarea la clubul Institutului politehnic din incinta căminului nr. 1: pereţii sînt decoraţi cu anunţuri şi afişe, lipseşte sincronizarea intenţiilor publicitare. Patru afişe popularizează o aceeaşi acţiune — selecţia pentru cercurile şi formaţiile artistice ale clubului; panoul cercului turistic, prevăzut cu cîte o rubrică pentru fiecare zi a săptămînii (se organizează zilnic excursii ?), este acoperit aproape în întregime cu afişul unei excursii ce deja trezeşte amintiri, iar cel rezervat manifestărilor sportive păstrează anunţuri care doar la sfîrşitul lunii trecute ar mai fi putut interesa.

Holul I.P.G.G., punct de intensă circulaţie, te lipseşte de posibilitatea oricărei informări artistice sau culturale. Aceeaşi lipsă anulează, practic, rolul de agent publicitar al holurilor din căminele şi cantinele studenţeşti: la cantina complexului Grozăveşti afli că spectacolul clujean „Visul unei nopţi de gardă" a avut loc la 28 octombrie, iar căminul A.S.E. din str. N. Beloiannis se „laudă" cu un inventar de popularizare... nul: un „colţ al presei" (doar titlul poate fi citit, ziarele lipsesc) şi o vitrină intitulată „Spectacolele săptămînii" — nu apare şi programarea acestora. Studenţii însă pot găsi în holul A.S.E., pe un panou demn de invidie, toate spectacolele la care U.A.S. din institut asigură bilete cu preţ redus. Tot aici, o gazetă satirică ţine să-şi onoreze subtitlul scris la 1 octombrie: „apare lunar, o dată pe an", iar afişele lipite direct pe pereţi sînt aşteptate de şase vitrine, care, la intrare, stau nevalorificate.

Dacă aspectul grafic al multora dintre materialele publicitare vizate nu reuşeşte să facă dovada unei preocupări în acest sens, modalităţile de redactare a respectivului conţinut trezesc, în unele cazuri, cel puţin nedumerire: gazeta turistică a Facultăţii de istorie afirmă negru şi roşu pe alb: „cunoscuta firmă C.T.U. anunţă... că excursii facem mai încolo..." Tot nedumerire provoacă lectura hîrtiuţelor flotante pe vitrinele şi panourile de la intrarea Institutului de arhitectură: „Să rămînă repetent ăla care a luat...", „Vecine, zău că nu te-ai procopsit schimbîndu-ţi fîşul" alături de „Vînd convenabil aparat electric de ras" — aparenţa e cea a unei agenţii de publicitate sau a unui birou de obiecte pierdute. N-o fi găsit cineva seriozitatea pierdută de... ?

Cîteva concluzii îşi revendică singure dreptul de a fi... afişate: lipseşte acea sincronizare a intenţiilor publicitare menită să asigure un aspect mai puţin pestriţ al locurilor de afişaj; se simte nevoia depăşirii banalităţii grafice printr-o activitate creatoare, îndrumată în sensul descoperirii formulei care să realizeze o popularizare atractivă şi eficace a acţiunilor de interes general.

O iniţiativă pornită din partea forurilor interesate ar putea viza constituirea unui punct de afişaj care să popularizeze activitatea artistică şi culturală din întregul centru universitar; s-ar ajunge astfel la crearea unei arii publicitare care să permită studenţilor să-şi satisfacă preferinţele şi prin participarea la acţiunile organizate la nivelul altor institute de învăţămînt superior.

Barbu LUCIAN

OBIECTE DE ORNAMENT?

Gazetele de perete ale comitetelor U.T.C. din institutele de învăţămînt superior au menirea să publice articole pe teme actuale ale colectivelor studenţeşti, să popularizeze experienţa pozitivă, să critice lipsurile existente.

Din păcate însă la Iaşi nu se întîmplă peste tot acelaşi lucru. La Institutul politehnic, de pildă, există o gazetă de perete, amplasată într-un loc vizibil, cu titlul „Tînărul inginer", acoperită cu... situaţia înscrierilor la concursul de admitere. Alături de ea, o altă gazetă atrage, la apariţie, numeroşi studenţi. Apariţiile gazetei satirice „Drept la ţintă" sînt mai rare decît premierele la Teatrul Naţional ieşean! Numărul dedicat bobocilor, singurul de anul acesta, continuă să acopere gazeta, deşi nu mai interesează.

La Universitate toate trei rubricile „Centenarului" sînt acoperite de un singur articol intitulat „Început de an şcolar". O fi el bun articolul, dar de la 1 octombrie pînă acum au trecut mai bine de două luni!

„În aqua forte", tot a Universităţii, pare o gazetă de ţinută, deşi subiectele expuse sînt cam generale.

Mai aproape de ceea ce ar trebui să fie mi s-a părut gazeta organizaţiei U.T.C. de la Institutul agronomic. La ordinea de zi — situaţia profesională.

La I.M.F. există o gazetă satirică cu care s-ar putea mîndri orice institut ieşean datorită calităţii, dar mai ales frecventei apariţii a materialelor. „Seringa" mediciniştilor rămîne cea mai bună gazetă de perete ce se poate vedea la ora actuală în centrul universitar Iaşi.

Un sistem de afişaj bine pus la punct ilustrează pe viu că studenţii I.M.F. sînt primii nu numai în pregătirea profesională, ci şi în activitatea politico-ideologică şi obştească. Este singurul institut de învăţămînt superior ieşean unde poţi cunoaşte, fără a cere explicaţii unui însoţitor, fruntaşii în sport, în activitatea culturală, în cea ştiinţifică sau obştească. În fine, o „Gazetă informativă" vine să completeze acest tot unitar care se cheamă agitaţie vizuală. Dacă va reuşi să înlăture generalităţile şi în dezbaterea aspectelor negative, aşa cum a făcut-o în cazul fruntaşilor, Comitetul U.T.C. al Medicinei poate oferi colegilor din celelalte institute exemplul unei activităţi publicistice interne permanente şi eficace.

Bazil SCARLAT

PLENARA C.C. AL U.T.C. ŞI A CONSILIULUI U.A.S.R

(Urmare din pag. 1)

Comitetul Central al U.T.C. şi Consiliul U.A.S.R. au asigurat conducerea partidului că tineretul patriei noastre va munci neobosit, îşi va aduce contribuţia activă la înfăptuirea acestor hotărîri.

În vederea dezbaterii largi a sarcinilor ce revin Uniunii Tineretului Comunist şi stabilirii măsurilor practice pentru aplicarea în viaţă a hotărîrilor partidului privind îmbunătăţirea activităţii educative în rîndurile tineretului, plenara a hotărît convocarea unei consfătuiri pe ţară la care să participe, în afara membrilor Comitetului Central al U.T.C. şi ai Consiliului U.A.S.R., cadre de conducere ale U.T.C. din regiuni, raioane, oraşe, comune, întreprinderi, instituţii de învăţămînt superior şi şcoli, reprezentanţi ai altor organizaţii de masă şi instituţii centrale.

„Viaţa studenţească" va tipări în 27 decembrie — o dată cu numărul său festiv — un supliment umoristic de Anul Nou. Redacţia repartizează fiecare din cele opt pagini ale suplimentului cîte unui institut din cele cu brigăzi artistice recunoscute: Construcţii, Arhitectură, A.S.E., Limbă şi literatură română (Bucureşti), I.M.F.-Iaşi, I.M.F.-Cluj, Agronomie-Timişoara, Pedagogie-Constanţa.

Evident, pot participa şi alte institute. Primim materialele pînă la 20 decembrie. Pagina cea mai bună va primi un important premiu.

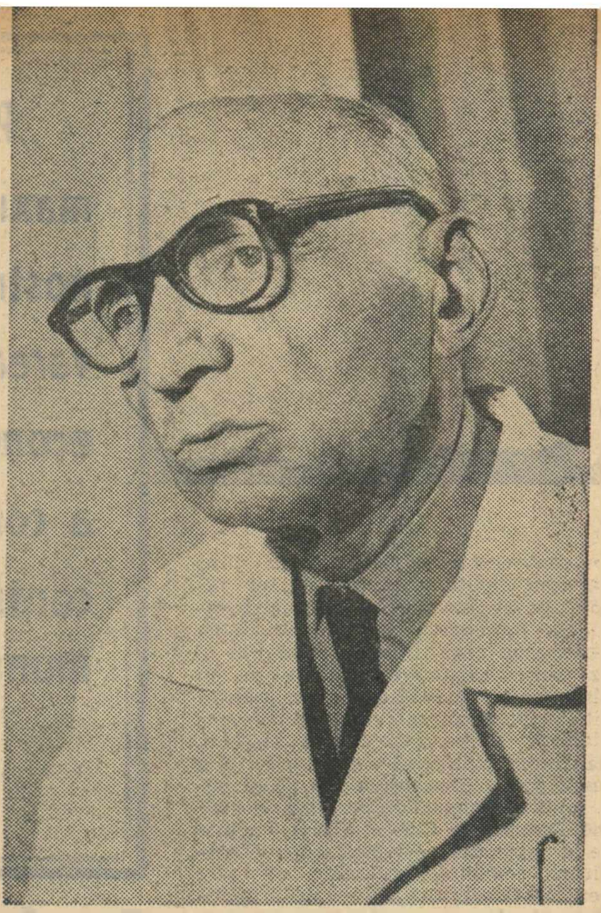
ABONAŢI-VĂ LA „VIAŢA STUDENŢEASCĂ"
COSTUL UNUI ABONAMENT PENTRU PRIMELE 3 LUNI ALE ANULUI 1968 ESTE 6,50 LEI
ABONAMENTELE SE PRIMESC LA OFICIILE POŞTALE PÎNĂ LA DATA DE 31 DECEMBRIE

Cu prilejul Anului Nou revista noastră organizează tradiţionala anchetă în rîndul studenţilor pentru desemnarea celor mai valoroşi autori, interpreţi şi sportivi români ai anului 1967.

Aşteptăm răspuns la următoarele 10 întrebări:

1. CEA MAI BUNĂ CARTE DE PROZĂ A ANULUI ? ____
2. CEL MAI BUN VOLUM DE POEZIE ? ____
3. CEL MAI BUN FILM AL ANULUI ? ____
4. CEA MAI BUNĂ INTERPRETĂ DE FILM ? ____
5. CEL MAI BUN INTERPRET DE FILM ? ____
6. CEL MAI BUN CÎNTEC AL ANULUI ? ____
7. CEA MAI BUNĂ INTERPRETĂ DE MUZICĂ UŞOARĂ? ____
8. CEL MAI BUN INTERPRET DE MUZICĂ UŞOARĂ ? ____
9. CEL MAI BUN SPORTIV ? ____
10. CEL MAI BUN SPORTIV STUDENT ? ____

NOSTALGIA SANCTUARULUI

Profesorul Ioan Goia face parte din generația de gentlemeni formată din anii de nobilă emulație intelectuală ce au urmat Unirii din 1918. Chemați în amfiteatre, unii de pe băncile facultății, alții din circumscripțiile de țară sau de la catedrele secundare, tinerii agregați, docenți și profesori români au ilustrat timp de un deceniu plin (pînă ce politicianismul a început pe unii să-i dezbine) un sublim front intelectual, de elevație morală, și au continuat apoi, cei mai buni dintre ei, prin a constitui o virtuoasă pleiadă de maeștri.

Împreună cu profesorul Iuliu Hațieganu, al cărui colaborator a fost, doctorul Goia rămîne, la catedră și în cabinet, modelul diagnosticianului de elită, demiurg al propriei profesiuni, oficiind medicina cu optimism funciar, trezind în pacient pietate și încredere filială. Tratatul de „Semiologie și patologie medicală“ semnat în comun, publicat pe urmă, între 1934—1942, în patru ediții și devenit curînd (precum, pe alt plan, ISTORIA lui G. Călinescu) rarissim chiar și în anticariate, rămîne pînă astăzi un pisc neatins în literatura de specialitate. Iar lucrarea lui Ioan Goia, „Infecția de focar", publicată la Sibiu în anii refugiului, a fundamentat la noi o PERIOADĂ în medicina modernă.

Departe de polemicile sterile și în egală măsură de zgomotoasele cercuri de împărțit gloria, constant în puritatea sa morală, considerată — împreună cu plăcerea profesiei și cu optimismul solid, „ardelenesc“ — suficientă pentru a-i validita însușirile, profesorul Goia a rămas o viață întreagă în acea zonă de lumină incontestabilă pe care o reprezintă prețuirea publică și pe care reflectoarele publicitare o ocolesc pentru a nu păli ele însele. În urmă cu trei ani — aflăm stupefiați (profesorul nu ne-ar fi spus-o din decența ce-l caracterizează) — „Editurii Medicale“ i-au trebuit CÎTEVA LUNI (dar și această ezitare este un semn de bună cuviință !) pentru a-i REFUZA (?) propunerea în legătură cu publicarea unei utile lucrări de medicină practică. Ce-ar fi însemnat pentru studenții și medicii noștri această încoronare de operă e greu de socotit. Dar — ironia soartei — deocamdată paginile ei se scriu în consultațiile zilnice pe care foștii învățăcei (a avut 8 500 !) i le cer, de cinci ani încoace, în biroul său de profesor consultant, magistrului lor.

1919—1962

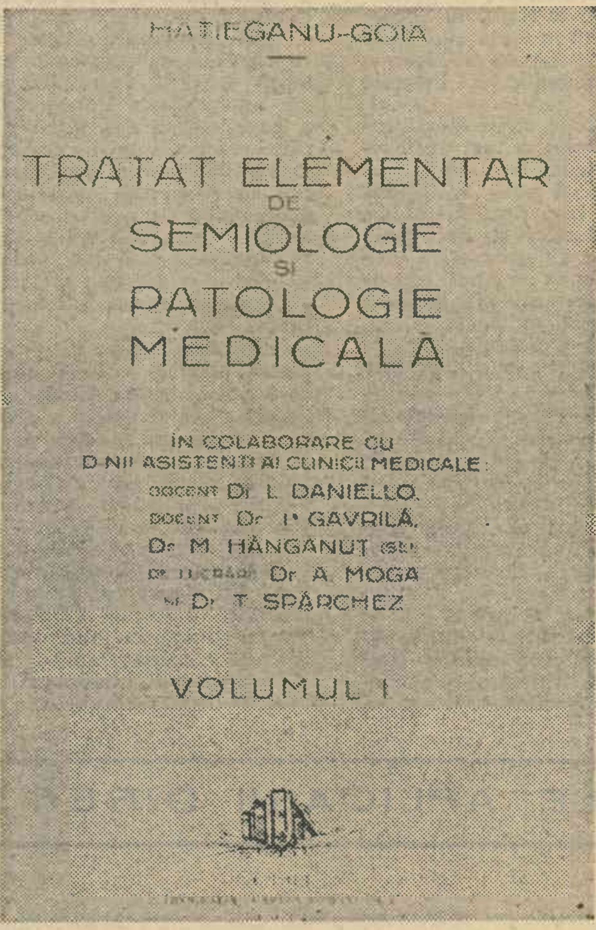
Am insistat de multe ori, am scris pe această temă și un recent articol pe care îmi permit să-l repet pe alocuri, și niciodată nu va fi destul să stărui asupra importanței ce revine în învățămîntul nostru propedeuticii medicale — abecedar și gramatică a clinicii —, introdusă în universitățile noastre în 1919 la Cluj, în 1932 la București și Iași, și pe care școala clujeană a avut nu numai marea mîndrie de a o fi impus programelor analitice, dar și de a o fi ajustat, de a o fi transformat în dreapta balanță care proporționează și eșalonează dozele de teorie și practică ce se dau viitorilor medici. Propedeutica medicală (curs pe care l-am predat 43 de ani la I.M.F. Cluj) făcea o legătură organică între științele preclinice și clinica propriu-zisă. Cu ajutorul ei, studentul nu mai primea acum noțiunile de bază la întîmplare, ci era condus pas cu pas de la cunoștințele simple — simptomele —, la cele mai complicate — sindroamele —, de la noțiunile teoretice elementare la cursurile și stagiile complexe din anii superiori.

Fiind o disciplină de răscruce, și în același timp analitică, seacă și chiar plicticoasă, de utilitatea și pedagogia ei s-a legat și se leagă pe plan mondial o continuă controversă. Unele universități din R.F.G., faimoase prin „libertatea lor academică“, nici nu o includ în programul de studii, altele — franceze și iarăși germane — consideră că esențialul în predarea ei este lecția magistrală, spectaculoasă, de amfiteatru, ce impresionează auditoriul nu numai prin conținutul bogat în idei și ipoteze, ci și printr-o elocință impecabilă și persuasivă. În alte părți, dimpotrivă, tot procesul se desfășoară exclusiv la patul bolnavului, iar cursurile teoretice se limitează la 3 sau 5 lecții sintetice pe an...

Fără a vrea să părem simpliști, ne-am permis să căutăm adevărul undeva la mijloc (și nu ne-am sfiit, pentru asta, să întreprindem anchete printre studenți, „cobaii noștri de experiență“). Rezultatul ? Am combinat cursul cu demonstrațiile pe bolnav, învățînd viitorul medic nu numai să privească, ci să și VADĂ, producîndu-i cu vremea acuitatea necesară pentru observația clinică riguroasă. La sfîrșitul fiecărui capitol am mutat demonstrațiile la patul bolnavului, dînd studentului ocazia să ia anamneză, să palpeze, să percute și să asculte cît mai mulți pacienți, obligîndu-l totodată să-și însușească temeinic tehnica medicală, metodele de explorare clinică și metodele de laborator pe care un practician le poate executa oriunde s-ar afla. Am filtrat, cu alte cuvinte, teoria prin retorta experienței personale a învățăceilor noștri. În acest adevărat atelier de formare profesională care este salonul clinic, am transformat arida noastră disciplină, definită pînă atunci doar ca materie de descriere a simptomelor prin care se trădează boala, într-un studiu al metodelor de investigație clinică, al recoltării simptomelor clinice și de laborator și al argumentatei lor interpretări. E, credem, singurul drum spre abilitatea tehnică necesară pentru viața practică și, totodată, spre generozitatea, izvorîtă din siguranță tehnică, a medicului adevărat.

Bolnavul se vindecă (uneori) de dragul medicului

Fiecare bolnav trebuie să reprezinte pentru medicul său o individualitate complexă. EL ESTE de fapt o personalitate, cu atît mai mult cu cît majoritatea bolilor moderne au un punct de pornire de origine nervoasă. Cel mai umil pacient are o psihologie a lui care trebuie cunoscută (prin anamneză) și speculată cu tact diplomatic. Prin farmecul pe care îl iradiază personalitatea sa, prin punerea la unison cu personalitatea bolnavului, medicul adevărat, cu vocație, poate și trebuie să cîștige încrederea nestrămutată a pacientului. Iar această încredere, odată obținută, înseamnă deseori jumătate vindecare, nu numai în nevrozele care survin cu frecvență crescîndă, ci, cum a dovedit-o proba Placebo, chiar în afecțiuni organice ca ulcerul gastric și duodenal. Se întîmplă ceea ce scria renumitul chirurg Lieck : „Bolnavul se vindecă de dragul medicului“.

HAȚIEGANU-GOIA

TRATAT ELEMENTAR DE SEMIOLOGIE ȘI PATOLOGIE MEDICALĂ

ÎN COLABORARE CU D-NII ASISTENȚI AI CLINICII MEDICALE:
DOCENT Dr. I. DANIELLO,
DOCENT Dr. I. GAVRILĂ,
Dr. M. HĂNGANUȚ (ȘEF DE LUCRĂRI) Dr. A. MOGA
ȘI Dr. T. SPÂRCHEZ

VOLUMUL I

„Despre partea de semiologie și propedeutică, din celebrul manual de medicină internă (...) se poate afirma fără exagerare că încă nu a fost egalată de nici un manual sau tratat din țară sau străinătate“.

Acad. Aurel Moga, 1962

Iată de ce educația trebuie să năzuiască în același timp la formarea nu numai de buni profesioniști, ci și de oameni generoși, cinstiți, pătrunși de un înalt simț moral. Convingerea noastră intimă este că, fără un suport moral, cariera noastră atît de grandioasă, totuși atît de dificilă, devine penibilă.

Între tehnocrație și vrăjitorie

Dezvoltarea tehnicii medicale a dus însă la o situație paradoxală. Părăsind terenul de luptă tradițional, salonul și patul bolnavului, unii medici interniști, din alte părți și de la noi, ambiționează să stabilească diagnostice exclusiv din buletinele de laborator furnizate automat de aparatura modernă. În unele țări occidentale fenomenul a și fost numit. **Mecanizare, dezumanizare, tehnocrație.** „Tînăra generație de medici — sublinia Schulten — dominată de mirajul tehnocrației, un fel de misticism al epocii pe care-o traversăm, se leagănă în speranța că în curînd se vor construi mașini electronice care vor stabili diagnosticul în mod automat“. Împărtășesc această ironică obiecție, cutezînd să afirm, chiar cu riscul de a fi etichetat retardatar și anacronic, că, în ciuda progresului tehnic impetuos, metodele clasice își vor păstra și în viitor valoarea lor practică. Cu aceasta nu neg cîtuși de puțin valoarea metodelor moderne de investigație, de precizie matematică și lipsite de orice subiectivism. Principalul lucru care nu trebuie însă uitat este acela că ancheta se cere DIRIJATĂ DE CLINICIAN, în capul căruia datele astfel recoltate trebuie organizate și interpretate prin prisma simptomelor observate la PATUL bolnavului.

Altfel, se va putea ajunge într-o zi la situația din Germania occidentală, unde, datorită hipertrofiei monstruoase a asigurărilor sociale, bolnavii consultă medicul doar pentru a obține un certificat pentru concediu medical, în vreme ce pentru tratament se adresează ÎN PESTE 60 LA SUTĂ DIN CAZURI, vrăjitorilor. Și unde NU sînt rare cazurile cînd medicii își leapădă firma academică, înlocuind-o cu acest paleativ, mai puțin onorabil, dar mai ademenitor...

Exproprierea bolnavului. Nostalgia sanctuarului clinic

Pe de altă parte, specializarea și hiperspecializarea au EXPROPRIAT bolnavul, l-au împărțit în componente și organe dăruite specialiștilor. Aceștia le-au etichetat, numerotat, introdus în statistici. Bolnavul a devenit astfel un uriaș fișier sau cel mult un caz științific. Să nu negăm progresul tehnic, să vedem însă pînă unde este avenit. Acolo unde se lucrează în ECHIPĂ, și cîtă vreme totul se centralizează în mintea, în intuiția, în spiritul detectiv, investigator, al unui mare clinician, putem fi liniștiți. Dar asemenea exemplare științifice sînt din ce în ce mai rare. Intuiția însăși a diagnosticianului nu numai că e în declin, dar unii, contestînd-o, par să nici nu-i mai ducă grija. „Singurii clinicieni din România au rămas profesorii Hațieganu, Lupu și medicul de circumscripție“, scria (citez din memorie) acum cîtăva vreme, în însemnările sale publicate („Medic la Boișoara“), un lucid doctor de țară.

Într-adevăr, specializarea excesivă a cam pulverizat nobila figură a marelui sau mai puțin marelui omnipractician. În clinici, lucrul se amortizează prin forța colectivului, la circumscripții, însă, unde e cea mai mare nevoie de omnipracticieni buni și conștiincioși (și NU ATÎT de medici încărcați cu prea multe teorii), lucrul se resimte.

E nevoie, de aceea, să repetăm și noi, poate cu mai puține motive de panică, o comandă care se aude în țările Europei apusene : „Îndărăt la patul bolnavului !“

Să revenim, cu mîinile încărcate de darurile tehnicii, în sanctuarul unde vom regăsi generozitatea, abnegația, compasiunea, căldura umană și dăruirea de sine a profesiunii noastre.

Profesorul Goia traversează istoria Clujului, la cei 75 ani ai săi, ca un explorator care, întors din vegetațiile dese ale preerilor, poartă încă pe umeri polenul acestora. Despre astfel de oameni se vorbește întotdeauna prea tîrziu, atunci cînd lipsa lor ne atrage atenția asupra exemplului lor și asupra golului ireparabil pe care îl lasă.

Romulus RUSAN

> „Principala condiţie a valorificării cu maximum de randament a potenţialului nostru tehnico-economic este promovarea pe scară largă în toate ramurile economiei a cuceririlor ştiinţei moderne, a conducerii economice, perfecţionarea continuă a organizării producţiei şi a muncii"
>
> (Din Raportul prezentat de tovarăşul NICOLAE CEAUŞESCU la Conferinţa Naţională a Partidului Comunist Român)

Perfecţionarea pregătirii viitorilor economişti

În contextul revoluţiei tehnice-ştiinţifice contemporane, al progreselor înregistrate în dezvoltarea economiei naţionale, amploarea şi complexitatea problemelor care trebuie rezolvate zi de zi pentru asigurarea mersului mereu înainte cresc într-o asemenea măsură încît perfecţionarea şi modernizarea activităţii de conducere a economiei, organizarea ştiinţifică a producţiei şi a muncii devin imperative ale progresului. Unor asemenea imperative le răspund Directivele C.C. al P.C.R. cu privire la perfecţionarea conducerii şi planificării economiei naţionale, adoptate recent de Conferinţa Naţională a partidului, prin care se urmăreşte îmbunătăţirea structurii aparatului de conducere, lărgirea atribuţiilor unităţilor economice, asigurarea participării celor mai buni specialişti la dirijarea activităţii economice, promovarea consecventă a principiului conducerii colective, crearea unui cadru mai bun pentru valorificarea deplină a iniţiativei celor ce muncesc şi întărirea răspunderii tuturor organelor şi cadrelor de conducere pentru înfăptuirea sarcinilor ce le revin.

Conducerea unor procese atît de complexe şi dinamice cum sînt cele care se desfăşoară într-o economie în continuă creştere ca economia noastră naţională nu poate fi asigurată la nivelul corespunzător cerinţelor fără utilizarea mijloacelor perfecţionate pe care le pune la dispoziţie ştiinţa contemporană. O importanţă deosebită pe această linie prezintă mijloacele matematice de studiere şi analiză a fenomenelor şi proceselor economice, cuceririle unor ramuri noi ale ştiinţei cum sînt informatica şi cibernetica economică, electronica, automatica etc. Adoptarea recentă a programului privind dotarea economiei naţionale cu tehnica avansată de calcul şi prelucrare a datelor vădeşte orientarea modernă ce se dă la noi organizării şi conducerii activităţii economice, relievînd totodată eforturile care se depun pentru ridicarea ţării noastre, şi în acest domeniu, la nivelul mondial.

Este de la sine înţeles că tehnica, oricît de modernă ar fi, rămîne inertă, moartă, fără oamenii care s-o pună în mişcare, s-o conducă, s-o oblige să rezolve problemele ce se ridică. Iată de ce utilizarea tehnicii moderne de calcul şi prelucrare a datelor reclamă un amplu proces de pregătire a cadrelor de specialişti capabili să folosească această tehnică. Sarcina principală în această direcţie revine învăţămîntului superior economic, care trebuie să dea ţării economişti competenţi, clarvăzători, de înaltă ţinută ştiinţifică, stăpîni pe un bagaj bogat de cunoştinţe economice şi tehnice-matematice, capabili să folosească metodele moderne de investigaţie şi analiză, să rezolve cu succes problemele complexe care se ridică în fiecare zi, în fiecare moment în viaţa unor mari întreprinderi. Acestei sarcini i-a răspuns reorganizarea învăţămîntului superior economic.

Cadrul organizatoric al învăţămîntului superior economic a fost restructurat şi adaptat rigorilor ştiinţei contemporane nu numai prin înfiinţarea de noi facultăţi — cum sunt Facultatea de economia producţiei şi Facultatea de calcul economic şi cibernetică economică de la Academia de studii economice din Bucureşti — sau prin reorganizarea unor facultăţi existente, ci şi, mai ales, prin încorporarea alături de disciplinele economice a unor discipline matematice moderne sau modernizate, precum şi a unor discipline legate de tehnologia proceselor industriale sau de ştiinţa modernă a organizării şi conducerii întreprinderilor, organizării producţiei şi muncii etc.

Semnificativ pentru orientarea modernă a învăţămîntului nostru economic este faptul că la secţiile care pregătesc specialişti în mecanizarea şi automatizarea calculului economic şi în cibernetică economică sînt prevăzute asemenea discipline ca proiectarea prelucrării mecanizate a informaţiei economice, limbaje algoritmice, cercetări operaţionale, modelarea şi analiza proceselor economice etc. Chiar şi vechi discipline cum sînt statistica sau contabilitatea şi-au reorientat conţinutul spre o ţinută modernă, corespunzătoare cerinţelor actuale.

Perfecţionarea şi modernizarea învăţămîntului superior economic implică şi perfecţionarea formelor de predare. În legătură cu acestea o mare importanţă prezintă îmbunătăţirea cursurilor universitare, îmbogăţirea continuă a conţinutului lor teoretic şi practic, ridicarea nivelului lor ştiinţific. Cursurile trebuie să fie însă neapărat însoţite de activitatea intelectuală independentă a studenţilor — studiul individual — care, desfăşurat sub îndrumarea atentă a cadrelor didactice, constituie calea cea mai eficientă de însuşire a unor cunoştinţe temeinice şi multilaterale.

Seminarul, lucrările practice, laboratorul trebuie să reprezinte verigi din cele mai importante ale învăţămîntului superior economic. În cadrul dezbaterilor seminariale trebuie să se reia, să se explice, să se aprofundeze, să se raporteze la realităţile interne şi internaţionale problemele fundamentale tratate în cursuri.

O parte însemnată din munca studenţilor trebuie să se desfăşoare în laboratoare. Nici nu se poate concepe, de pildă, studiul ciberneticii fără o activitate susţinută în laboratoare, unde, cu ajutorul echipamentului electronic şi electromecanic, studentul să-şi însuşească temeinic procesele tehnice de programare, analiză şi operare cu utilajul modern de calcul. Lucrările practice, laboratorul, sînt necesare nu numai viitorilor ciberneticieni sau programatori care vor lucra direct cu maşinile de calcul, nu numai viitorilor economişti care vor lucra în domeniul evidenţei statistice sau contabile, ci tuturor economiştilor, oricare ar fi domeniul în care îşi vor desfăşura activitatea. Prin lucrări practice, prin laborator şi seminar, viitorul economist trebuie să-şi însuşească încă din facultate capacitatea de a analiza aspectele cantitative şi calitative ale proceselor şi fenomenelor economice, de a desprinde tendinţele principale şi de a prevede evoluţia lor viitoare, de a interpreta în mod critic faptele şi de a aplica în mod eficient cunoştinţele dobîndite.

Creşterea complexităţii problemelor legate de organizarea şi conducerea activităţii economice, accentuarea continuă a diversificării acestei activităţi, lărgirea considerabilă a volumului cunoştinţelor economice imposibil de cuprins în cadrul unei pregătiri generale au dus la specializarea economiştilor. Desigur, adevărata specializare a acestora se realizează după absolvirea facultăţii, la locul de muncă, prin desfăşurarea unor stăruitoare eforturi individuale, prin completarea informaţiei şi a cunoştinţelor concrete. Numai practica, experienţa, contactul zi de zi cu realităţile, cu viaţa, asigură formarea deplină a specialistului competent, clarvăzător, sigur pe cunoştinţele şi aptitudinile sale. Dar, la baza formării specialistului stau cultura economică generală, capacitatea de a gîndi în mod ştiinţific, însuşite încă de pe băncile facultăţii.

Contactul cu facultatea nu trebuie întrerupt nici după absolvirea ei, nici după intrarea în producţie şi însuşirea unei specializări. Prin învăţămîntul postuniversitar economistul trebuie să-şi poată confrunta propria sa experienţă, cunoştinţele practice acumulate în procesul trăirii efective a profesiunii alese, cu cele mai noi roade ale gîndirii economice, cu ultimele cuceriri ale ştiinţei.

Învăţămîntul superior economic este chemat astfel nu numai să pregătească specialişti capabili să asigure conducerea ştiinţifică a economiei, dar şi, printr-un contact permanent cu foştii săi absolvenţi, să-i ajute să constituie factori activi ai progresului ştiinţei în activitatea economică practică.

Conf. dr. Constantin N. DANCIU
Academia de studii economice

IMPERATIVE ACTUALE ALE APLICĂRII DIRECTIVELOR PARTIDULUI

FORMAREA GÎNDIRII ECONOMICE A INGINERULUI

Problemele privitoare la îmbunătăţirea pregătirii economice a viitorilor ingineri, capabili să folosească cu maximum de randament noile instalaţii şi maşini cu care sînt dotate întreprinderile, noile surse de energie, tehnologia modernă — se află în atenţia cadrelor didactice de la disciplinele economice. În Raportul prezentat de tovarăşul Nicolae Ceauşescu la Conferinţa Naţională a Partidului se arată că „Economia naţională cere tot mai mulţi tehnicieni şi ingineri cu vaste cunoştinţe de specialitate, la curent cu evoluţia tehnicii mondiale, bine pregătiţi în problemele organizării ştiinţifice a producţiei şi a muncii". *De aceea, predarea la Institutul politehnic, pe parcursul a trei ani, a disciplinelor de Economie politică, Economia, organizarea şi planificarea întreprinderilor şi Evidenţă contabilă trebuie să constituie o unitate cu studiile de specialitate tehnică. Consider că, pentru însuşirea în mai bune condiţiuni a cunoştinţelor de economie, intervenţia optimă poate fi realizată în următoarele sensuri :* 1. Eşalonarea mai judicioasă a disciplinelor economice. *Se cunoaşte că după ce în anul II studenţii frecventează cursul de Economie politică, urmează un an de pauză în predarea disciplinelor economice. Pentru menţinerea legăturii între acestea şi pentru ca în stagiile de practică studenţii să posede un volum cît mai mare de cunoştinţe de acest fel, ar fi necesară păstrarea continuităţii de-a lungul celor trei ani. De asemenea, tot în cadrul cursurilor teoretice, cadrele de predare, mai ales cele de la tehnologie şi cu prilejul proiectelor de an, ar trebui să accentueze mai mult asupra găsirii unor soluţii economice pentru temele propuse.* 2. Strîngerea legăturii cu viaţa întreprinderilor. Principala cale în acest sens, practica în producţie, nu reprezintă încă ceea ce ar trebui să fie — începutul activităţii inginereşti. *Practica tehnologică se face la un nivel necorespunzător, adică numai la nivelul muncitorului calificat, fără a se preciza nivelul tehnologiei existente faţă de cel al tehnologiilor moderne — acesta raportat la cerinţele economice proprii ţării noastre — şi a se sublinia eficacitatea economică a practicii. Studentul practicant, îndrumat de cadre de specialitate, trebuie să dubleze pas cu pas pe inginerul tehnolog sau de schimb.* 3. Editarea de cursuri şi manuale pentru disciplinele economice, îmbunătăţirea mijloacelor de informare. *Întocmirea pe viitor a unui curs cu caracter economic va trebui să ţină seama de o cerinţă obligatorie şi anume plasarea problemelor de organizare şi planificare într-un context bine precizat, întregind măsurile de organizare şi planificare ce se preconizează. Ar fi de adăugat insuficienţa mijloacelor de informare în domeniul economiei, cele existente primind adesea un nejustificat caracter intern. De exemplu, noi nu cunoaştem nimic despre materialul nou care se studiază la cursurile speciale din Capitală. De asemenea, conferinţele ţinute de mari specialişti în legătură cu direcţiile de bază tehnice şi economice ar putea căpăta o frecvenţă sporită.* 4. Creşterea gradului de aplicabilitate a proiectelor de diplomă. *Una dintre cauzele pentru care o bună parte dintre proiectele de diplomă nu-şi găsesc o aplicare directă în producţie este lipsa unor soluţii economice concrete, adecvate realităţilor şi cerinţelor unei anumite întreprinderi. Filiera care să ducă la rezultate realiste în proiectul de diplomă este : lucrarea de laborator, complex organizată sub aspect tehnic şi economic, proiectele de an, cercetările ştiinţifice în cercurile studenţeşti, privite de asemenea dintr-o dublă ipostază, şi, în sfîrşit, proiectul lucrării de stat. Ar fi, de asemenea, de dorit ca în comisiile examenului de stat să participe şi un cadru didactic de la catedra de economie.*

Toate acestea pot contribui în contextul învăţămîntului tehnic la formarea unei complexe gîndiri tehnice şi economice a inginerului, în concordanţă cu exigenţele mereu sporite ale industriei moderne.

Conf. univ. Ion TOMA
Institutul politehnic Timişoara

ADRIAN PĂUNESCU

DOI POEȚI

NICULAE STOIAN

GHEORGHE TOMOZEI

DOI POEȚI

A. I. ZAINESCU

SPECTACOLUL UNEI EXISTENȚE

Nu voi acuza critica literară de opacitate în privința poetului Gheorghe Tomozei, înainte de a recunoaște că a fi critic literar astăzi înseamnă o întreprindere plină de riscuri, un lux căruia trebuie să-i înlesnim existența. Pe scîndura comodă a cîntarului valorilor, unde nu se înghesuiră să sosească prea multe personalități, au apărut brusc grămezi lirice, fronturi compacte, existențe de o extraordinară putere de iradiație. Să nu condamnăm erorile criticii literare, înainte de a-i înțelege condiția. În aceste momente, cînd nu mai știi exact ce trebuie să primești cu grăbită inteligență, maturitatea lui Ion Alexandru, neliniștea întrutotul fascinantă a lui Ion Gheorghe, ori debutul ferm al lui Gheorghe Pituț, **poezia lui Gheorghe Tomozei evoluează în indiferența aproape generală a criticii, nesperiată de ignoranța celor ce nu o citesc.** Și, lucru important, evoluează spre propriul ei deznodămînt, intuindu-și finalitatea, fiind, întrucîtva, rănită, dar neenervată, vie și tulburătoare, substanță reală ce-și cheltuie traiectoria superioară.

Veselia pistruiată cu care un mic anonim, într-un așa-zis dicționar de istorie literară, a denigrat destinul acestui poet, este totuși o reacție a galeriei, un tropăit al surzilor, nu o atitudine a criticii literare. Nimic spectaculos în destinul lui Gheorghe Tomozei! Omul n-a încercat să se sinucidă, n-a nechezat la șaua turcească a cine știe căruia, n-a fost văzut rupt de băutură prin piețe. Gheorghe Tomozei a preferat să scrie. Și asta a indispus.

★

Gheorghe Tomozei profită de natura sănătoasă, inițială, a unui Ion Pillat, natură pe care însă — și aici e tot farmecul! — a pîrjolit-o, a descompus-o, a îndoctrinat-o cu suferință cel mai mare poet român, Bacovia. Lenea supremă a lui Tomozei este pastelul (**„Geneză simplă“**), starea lui normală este desenul pe natură, nu după natură, poetul căutînd materia din care să-și facă hîrtie. Aci, el se comportă încîntător (**„Văratec“**) ori neinspirat și fals (**„Tatuaj“**). Starea lui excepțională este contemplarea ruinelor, spaima de univers, gustul limitelor, ipostaza romantică, obligată și inspirată să se exprime altfel (**„Villonescă“, „Oglinda“, „Cum mă cred“, „Așteptarea primei iubiri“, „Călătorie“, „După dorință“, „Înăuntru“**).

În aceste ultime poezii, el nu mai **„renovează culori“**, ci asistă cutremurat la miracole, șoptind cîte ceva despre **„Culori care-n miresme suave putrezesc“**. În aceste ultime poezii, el nu mai amortizează șocul unei mari iubiri, desenînd pe nisipul plajei inscripția răcelii **„Sînt septemvrie“**, ci desenează iubirea însăși pe haosul mării. E teribil acest spasm al unui temperament flegmatic care se înfierbîntă, în fine: **„O, cum știa să mai dezmierde / gura femeii—țintirim / Alb îl năștea pe verde. Verde/ alt alb năștea, nelegitim“...**

Se degajă de aci sentimentul copleșitor că etica **ta** funcționează și în natura **ta**, și în contemplarea **ta**. Aflat în postura de martor rece, Tomozei evadează în extreme, acuzînd și acuzîndu-se, săvîrșind erori și demascîndu-le, trăindu-se pe sine pînă la capăt. **„Îl văd îngropat pînă la surîs“** în lumea literei lui, în vreme ce rostește acest aforism pe care i-l dedic: **„Distanța-ntre sinucigași și lună/ e tot mai mare“...** Acelui **„tu“** cu care vorbește mereu, Tomozei îi spune **„îmi ari cu îngeri sîngele-ncetat“**. Nimănui, adică golului dintre persoana întîia și persoana a doua, îi spune: **„sînt întreg, întreg/ nu mă visează nimeni“**. Sie-și: **„Monstruos mi se întoarce / ceea ce din mine s-a luat“**.

Întocmai poetului, **actele sale organice sînt indiferente la obiectul pe care se exercită. Ele sînt pentru că sînt. Legile lui de existență devoră împrejurările.** Un fenomen ilustrează o regulă, nu o inventă: **„Pe parcursul unei singure îmbrățișări/ schimb cîteva iubite“...**

Tot din această senzație decurg și versurile: **„Pămîntul crește peste mine/ cu arbori și elefanți“**, floră și faună din religia pedepsei. Iar cînd Tomozei **„nu mai știe să se povestească“** el scrie cu pastă groasă un **„Amor de beizadea“**, poemă care ne va plăcea foarte mult. **„Pleoapele cad răsfoite de lună“**, va conchide poetul.

★

O carte excelentă! Unul dintre poeții adevărați!

Preferînd unui spectacol monden, adăugit, excitant pentru critică, spectacolul total al propriei sale existențe nedisimulate, Tomozei poartă sub masca sa clasică de poet microbul mai nou al îndoielii, dorință și **după dorință**, elan și inteligența elanului — înfrînarea. Tomozei se încăpățînează în văzul nostru indiferent să creadă că mai există poeți. Primul exemplu pe care ni-l oferă este el. Poeziile lui rezistente construiesc din nou, din altceva, mitul sisifian. Dincolo de cuvinte, cineva duce în cîrcă mereu, spre o presupusă și, vai, imposibilă vindecare, pe Bacovia. Singurătate sau unicitate? În orice caz, șansa că vom auzi în continuare amenințarea de primăvară a poetului Gheorghe Tomozei:

„Cînd ninsoarea se va topi
se va vedea cît sînt de singur“

Adrian PĂUNESCU

DESPRE

Zeii — dacă, parafrazînd titlul volumului, prin „zei“ înțelegem și anumite persoane care în viața literară își arogă dreptul de a rosti judecățile de valoare — sînt cu adevărat neatenți la intrarea în literatură a acestui talent de o autenticitate indiscutabilă.

Apariția recentei cărți, cu oarecare întîrziere dacă ținem seama de debutul în reviste al lui A. I. Zăinescu, este în același timp și un semn al seriozității cu care autorul își privește destinul său literar.

Poate de aceea poetul se și închipuie descinzînd pe neașteptate, ca dintr-un cal troian, de undeva din imperiul mirific al podgoriilor și al dealurilor: „Douăzeci și două octombrie — luna / A doua-a culesului, ziua / Nașterii mele în arcuri, / Timp al aducerii-aminte, natal // Pe ciocan și pe daltă-un pietrar într-o seară, / Dintr-o stîncă și azi ca un cuib, / A smuls cloșca de aur, cu puii / Și dealul Pietroaselor ca o aripă, / Dealul Gruiului ca un pumnal, / Pînă în talpa de gresie-a caselor / Au dat strigăt de aur; piatra / A rămas ciugulită rotund de semințe; / Urmele păsării-n zid, apa / În rîu ca o cruce de tulbure / Și cimitirele rupte pe margini, cu plopi“.

Am ales înadins acest citat mai amplu, deoarece, cu unele excepții, ideile și imaginile poemelor din această excelentă carte **de poezie** se circumscriu acestui univers deschis mereu unor descoperiri fabuloase pentru oricine știe să pătrundă în tainele sale ancestrale.

Chiar lirica de dragoste, prin piesele ei cele mai durabile, împrumută ceva din această solemnitate și așezare a unei naturi care parcă tot timpul oficiază un ritual, ca în această **Veghe în somn**: „Ai adormit așa curînd! — și totuși / Pleoapa îți tresaltă ca o frunză, / Prea mică să te-acopere întreagă, / În somnul tău în care stai ascunsă // Și aș putea să trec cu-o adiere, / Mi-i teamă doar să nu te tulburi, / Să nu te tulburi rîu cu apă trează / Al ochilor închiși care visează // Printre unelte, printre trandafiri / Ea a trecut ușor cu brațele subțiri, / Și-ntr-un ostrov al soarelui, cu lotuși, / A adormit așa curînd. Și totuși...“

Excepțiile de care aminteam, mai exact spus „evadările“ din acest univers robust, bucolic și dionisiac, sînt cîteva meditații între care am semnala ca ipostaze firești poetului „Exupéry“ și „Șah“.

Tentativele acestea s-ar putea să se dovedească îndreptățite în viitor. Deocamdată însă, poate și pentru că poetul nu pare suficient de pregătit pentru a le aborda cu succes, aici sînt mai vizibile unele incoerențe ale logicii poetice, o anumită lipsă de pregnanță a unor strofe datorate, după părerea noastră, nedeplinei rotunjiri a unor poezii.

Crisparea uneori a frazei și încărcarea ei inutilă cu detalii nesemnificative șochează, cu atît mai mult cu cît nu o dată poetul izbutește adevărate efigii în poemele scurte, desenate cu finețe.

Judecînd după cele mai bune poezii din volum, adică acelea care au preponderență, A. I. Zăinescu e un teluric și un stenic, în intuițiile și viziunile sale, în acuitatea unei sensibilități viguroase, moderne. Scrie o poezie în bună tradiție românească, nu numai în privința izvoarelor de la care se adapă, ci și a cultului pentru arta adevărată, capabilă să înfrunte caducitatea modei literare.

Solidar cu căutările celor mai reprezentativi confrați de generație, A. I. Zăinescu este totodată un produs veritabil al acelui reviriment poetic manifestat cu precădere în paginile „Luceafărului“, într-o vreme cînd aici semnau, număr de număr, Ion Gheorghe, Ion Alexandru, Constanța Buzea, Nichita Stănescu, Cezar Baltag, Marin Sorescu, Ana Blandiana, Grigore Hagiu, Adrian Păunescu, Gabriela Melinescu, Dumitru M. Ion și atîția alți poeți valoroși.

Faptul că acum, la apariția volumului, „Luceafărul“ nu s-a grăbit să-și revendice un debut care-i face onoare nu ne miră dacă observăm cu ce galimatias vrea să suplinească absența din paginile sale a atîtor poeți de marcă.

Certitudinea în izbînda pe mai departe a poetului care ni se prezintă acum se degajă emoționant din majoritatea poeziilor care compun prima lui carte, ca în imaginea rîului ce înaintează impetuos spre mare:

„Toți munții-l petrec în ecou sacadat,
Și, vertiginos pe cînd trece spre mare,
Rîul întîmpină soarele ca un bărbat!“

Niculae STOIAN

TELURIC ȘI DIONISIAC

CINÉ-VÉRITÉ GAUDEAMUS

DIALOGURI NECESARE

DINCOLO DE PRIETENIE

„Rîvnit, mi-apari pe buze, un fulg de clipă baremi, tu cîntec tînăr, cîntec ce lespedea o sfaremi".

(G. Tomozei **„Tinerețe"**)

Mulțumesc poetului G. Tomozei pentru imaginile care ne-au luminat discuția, prietenilor și colegilor mei : E. Toader și M. Maxim (I. P Galați), V. Anghelescu (I. P. Iași), M. Teiușan, P. Știrbu, V. Popescu, S. Trușcă (Facultatea de limbă și literatură română București), D. Sasu, M. Boteanu, V. Gabor, D. Gheață (I.C.F.), P. Grigorescu, V. Anton, S. Volintiru (A.S.E.), D. Dinculescu (Biologie) pentru judecățile și faptele concrete aduse în dezbaterea temei propuse.

O astfel de discuție obligă, cred, la multe. În primul rînd trebuie să devenim anonimi. Sînt lucruri delicate, gîndite ca atare de toată lumea, dar pe care nu le poți lega de un nume. Prietenia asta...

— ...e cu poveste. Cred că, mai ales azi, cuvîntul a cîștigat o sumă de accepții care vin să calce praguri, la prima vedere clare, între colegialitate, prietenie, dragoste, ale...

VÎRSTEI GESTURILOR NOASTRE

Îi corespund valențe pe care fiecare le eliberează celor în mijlocul cărora trăiește. Dacă omul a fost întotdeauna sociabil, ei, bine — acum, această calitate devine ; tinde să răspundă tuturor situațiilor, chiar și celor din viața cea mai obișnuită. Eu, unul, nu pot concepe munca, distracția, fără acele enunțuri care-și impun, fără excepție, prezența : „Am învățat pînă tîrziu cu...", „Am fost la un spectacol cu ..." și, dacă vreți, „M-am certat, am discutat aprins cu..." Toate acestea, numite pe nedrept „nimicuri", provoacă semnificații stabile, cu un loc delimitat precis între acumulările trecute unei vîrste de o alta — acumulări care afectează experiența vieții și a muncii...

Și, peste ani, cînd vei întîlni o cunoștință din timpuri care azi te revendică, primul lucru la care te gîndești are să fie...

AM FOST COLEGI

— O formulă consacrată : eliberează amintirile adunate în vîrste de clipe frumoase — cele mai frumoase — cele de acum : am fost colegi de facultate, de an, de grupă...

(Aici se aprind cîteva țigări : una la I.C.F., două la... Ba nu... Na, că le-am încurcat !)

„A FI COLEG"...

— ...o deprindere dobîndită odată cu cea a primelor litere din abecedar...

— În sesiune, anul trecut, pierdusem cartela de masă. O colegă m-a chemat să învățăm împreună — invitația la masă a venit atît de delicat, încît mult mai tîrziu m-am întrebat dacă știa că-mi pierdusem cartela.

— Noi învățăm toți, împreună. Înainte de examenul de la Filologie, un coleg repeta monografiile : „E. Lovinescu" de Ileana Vrancea, „Pavel Dan" de Monica Lazăr... Cineva i-a strecurat două nume, cunoscute... nu din literatură : „Mircea P". de Radu T. ; conștiincios, Radu T. le-a reluat, recapitulînd...

(Cineva are să stea, de acum înainte, îmbufnat: „Asta nu se iartă"!)

— Sîntem o grupă unită, deși n-am avut timp să... îmbătrînim împreună — de numai doi ani ne cunoaștem. Mergem în grup la reuniuni, discutăm în pauze spectacolele văzute tot împreună...

— Drept să spun, am colegi despre care nu știu nimic, sau — aproape nimic. Unii nici nu-mi răspund la salut...

(Tăcere impresionantă : se servește cafeaua)

— Unde prindeți Anul Nou ?

— Nu ne-am hotărît, n-am vorbit cu băieții. Și apoi, după ce că-s puțini, se mai și plîng că prea sîntem „colegi", la școală...

— Pe mine să nu mă-ntrebați — n-am pereche !

— În lume ?

— Serios, n-am nici o prietenă. Sînt timid... dacă-mi place o fată...

„UN FULGER TÎNĂR SÎNGELE-ȚI DESPICĂ !"

— ...nu îndrăznesc s-o spun. Uneori — nici s-o gîndesc. S-a întîmplat de cîteva ori să mănînc la aceeași masă cu o fată și nu i-am spus nici măcar un cuvințel. În cele din urmă, înfuriat (pe mine !) m-am prezentat, i-am sărutat mîna și m-am dus la altă masă. Peste cîteva zile m-a oprit ea și m-a întrebat de ce am făcut-o. Am spus că nu știu și nu mințeam.

— Se pare că, pentru băieți, a face cunoștința cuiva e „o poveste" ...Într-o seară, cineva m-a urmărit mult timp și, disperat de indiferența consecventă care eram eu, a exclamat : „Bine, dar cum să provoc o situație în care să vă pot cunoaște fără a fi obligat să par interesant, sau nepoliticos, obraznic ? E vina mea că anturajele noastre diferă ?"

Acum sîntem prieteni buni...

— Chestie de inventivitate ! Încercați să vă imaginați : într-un cămin, la o oră tîrzie, sînt cazate niște sportive. Băieții au ieșit, curioși, în uși. Unul rămîne, pînă tîrziu, pe coridorul care niciodată nu adăpostește discuții. O fată scoate capul pe ușă, el întreabă, fals, un coleg invizibil : „N-ai un Plaut ?"

Or fi avînd sportivii cultură generală, dar...

— Tot e mai bine, decît să fii acostată pe stradă cu expresii care numai la date de cultură generală nu apelează...

— Și aici e necesar un...

DRUM CĂTRE ALTFEL

— „Parcă numai aici ? Ce te faci cînd, după ce petrec împreună cu tine cîteva ceasuri, mulți se simt obligați să ia inițiativa în a limpezi... situația, relațiile existente. Consecința? Același procedeu, aceeași expresie invariabilă : „Vrei să fim prieteni ?".

— Îmi dați voie ! P. locuiește împreună cu o verișoară, studentă și ea, fără de care nu are voie să plece de-acasă. P. are un prieten, pe S. Verișoara — nici un[...] roage pe cîte un cole[...] ține companie (guril[...] drept insuportabilă !) [...] aceea P. o descrie folo[...] nu crede — au intrat [...] verbal. E și normal [...] tul comerțului" : jum[...] tăți de strîngeri de [...] care nu se ascund... [...] rișoara...

— Pînă atunci, desigur, [...] gostită de fiecare nou [...] greu : dragoste-blitz, fulger[...] rerilor care se suprapun, a[...] tic apreciate ș.a.m.d. Cînd [...] terenul inițial dobîndit ([...] trece și în cazul prieteniilo[...] tervin disputele, de cele m[...] de la fleacuri.

— Cum, fără nici o cear[...] plictisiți ?

— Nu-i de glumit — [...] doi starea aceea apăsătoa[...]

PREA MULT INTR[...] PREA DES CÎT[...]

— Exact. Prietena mea er[...] pe atunci. Lucra în Comite[...]

EMULAȚIE DE IARNĂ

Deși decorul hibernal se lasă încă așteptat pe alocuri, mișcarea universitară de amatori înregistrează în aceste zile, hărăzite parcă tradiției și bilanțurilor, o stagiune de amploare : săptămînile artistice studențești de iarnă. Dacă ar fi să căutăm rădăcinile acestei manifestări ar fi să ne amintim de „Primăvara studențească" organizată la Cluj începînd de-acum cîțiva ani. Ambițioșii moldoveni au răspuns însă în acest an cu o inițiativă proprie, propunîndu-și organizarea unui festival aflat la Iași în plină desfășurare încă de acum zece zile și urmînd să se încheie la 17 decembrie. Capitala (între 10—24 decembrie) a organizat și ea un festival ; apoi Clujul (între 17—24 decembrie) și în același timp celelalte centre universitare au preluat provocarea, pregătind săptămîni artistice și încheind astfel un lanț al ambițiilor și elanurilor tinerești, soldat cu un program „prin corespondență" de reală atracție și spectaculozitate. Pe scenele caselor de cultură studențești vom putea urmări, deci, o autentică trecere în revistă, legată ca printr-un releu de fluxul comun al întrecerii dedicate aniversării celor 20 de ani ai Republicii.

Recomandînd mai jos cititorilor noștri programul festivalurilor din București și Iași și al săptămînii din Cluj — centru inițiator al întrecerii (spectacole asupra cărora ne propunem să revenim pe larg și analitic în numerele viitoare), dorim noului festival studențesc succes deplin, inspirație și tinerețe !

PULS

13 DECEMBRIE : București : *Spectacol de estradă prezentat de ansamblul Academiei de studii economice (ora 20) ; spectacol de estradă prezentat de ansamblul Institutului de arhitectură „Ion Mincu" (ora 21,30).* Iași : *„Șeful sectorului suflete" de Al. Mirodan, spectacol al formației Institutului politehnic (20,30).*

14 DECEMBRIE : București : *Spectacol de estradă prezentat de ansamblul artistic al Institutului agronomic (20,30).* Iași : *Ansamblul folcloric al Universității „Al. I. Cuza" (20,30).*

15 DECEMBRIE : Bucuresti : *„Miniaturi umoristice" — colectivul de teatru al Institutului politehnic „Gh. Gheorghiu Dei" (ora 20) ; „Cine așteaptă flori" de I. Măinescu — colectivul de teatru al I.P.G.G. (21,30).* Iași : *„Mona Lisa" de Aurel Brumă — Teatrul studențesc al Casei de[...] lor (20,30)*

16 DECEMBRIE : Bucur[...] *de ansamblul Institutului [...] 20).* Iași: *„Moartea unui [...] Concert de estradă al for[...]*

17 DECEMBRIE : București [...] *blului I.M.F. (10); spectacol a[...] doi actori și o pasiune" — A[...] (20,30).* Iași: *„Doctor fără voie[...] I.M.F. (10); Brigada „Seringa" [...] I.M.F. (17,30) ; Ansamblul folc[...]* Cluj : *Spectacol muzical-coreg[...] tistic al Casei de cultură (20).*

18 DECEMBRIE : București : [...] *cu — Ansamblul de teatru al [...] se joacă fără piesă" de Piran[...] artă.*

19 DECEMBRIE : București : [...] *Teatrul studențesc al Casei de[...] vată Corina ?" de Laurențiu F[...] beș-Bolyai" (20).*

20 DECEMBRIE : București : [...] *de Ansamblul Universității ([...] vistă" — Ansamblul Casei de [...]*

21 DECEMBRIE: București: [...] *Ansamblul de teatru al Institu[...] vesele și triste" de Topîrceanu [...] tacol de teatru prezentat de[...] economice, (21,30).* Cluj: *Spec[...] samblul Institutului politehnic [...]*

22 DECEMBRIE : București : [...] *a Institutului de arhitectură „I[...]*

S. trebuie să
ţească, pentru a
e rele o califică
cu pricina. De
eri în care nici ea
într-un reflex...
reclama e sufle-
prietenii, jumă-
ătăţi de priviri
aibă noroc. ve-

se crede îndră-
nit, şi nici nu e
are. Revelaţia pă-
unoştinţelor... iden-
oliteţea pierde din
ţat că asta se pe-
mai serioase !), in-
multe ori pornind

? Şi-atunci nu vă

eori, regretă amin-

M SINGURI,
TREI

studentă, eu — nu,
l U.T.C. cu un co-

leg care afirma... ei da, că o iubeşte, iar secretarul comitetului U.T.C. pe institut, cadru didactic, susţinîndu-şi preferatul, ţinea morţiş să oficializeze această dorinţă manifestată de numai una dintre „părţi" ; de teama neajunsurilor pe care, evident, le-ar fi avut de intimpinat... Ea a trebuit să evite mult timp explicaţia hotărîtoare, timp în care eu mă consideram nedreptăţit.

— Ca să se lămurească lucrurile, a trebuit, probabil, să devii student...

— Nu-i adevărat ! Logodnicul meu e inginer şi...

— Dă-mi voie să-ţi fac „intrarea", bănuiesc c-ar fi vorba de o...

CONFESIE PATETICĂ

— Aproape. Ţin mult la el.

— „Sînt sîngele mişcării. Focul tînăr cu ochii arşi de fum, de flăcări nins..."

— Din „Altair". E o stea...

— Aş vrea să pot vorbi astfel ! Dacă m-ar asculta, cuvintele... Oricum : ne înţelegem foarte bine, nu ne-am certat în doi ani decît o singură dată. M-a ajutat de multe ori şi nici măcar n-o recunoaşte... Îmi place tare mult înd, prins într-o discuţie, face dovada unor cunoştinţe (deloc afişate !) din orice domeniu...

— Şi-atunci, ce facem cu „Se întîlnesc pe stradă doi intelectuali şi un inginer..." ?

— Iertare, că eu nu mă impac cu descrieri de felul acesteia. Sînt vorbe în care nu mai crezi, dacă le auzi rostite.. în gura mare. Sau le pui sinceritatea la îndoială.

Subiectul în sine, însă, îmi pare interesant !

COMUNITATE SAU DIFERENŢIERE A PREOCUPĂRILOR ?

— Diferenţiere în comunitate ! Să-ţi placă o carte şi să-i placă şi ei, însă în alt fel.

Asta, ca să nu ajungi la „Hai să ne plictisim împreună !"

— Ce să te plictiseşti, cînd nici măcar nu poţi schimba două cuvinte ! Eu — aici, ea — la... în alt oraş...

— O piatră de încercare, ca şi timpul în care e încadrată, s-ar putea spune, depărtarea. Dacă reuşiţi să o păcăliţi...

— Am spus, logodnicul meu e inginer. Lucrează pe un şantier. Abia aşteptăm să treacă anii care ne despart de familia... Aceea, ştiu eu care !...

Punct şi de la capăt cu literă mare :

ÎNDRĂGOSTIŢI DIN ORAŞUL VECHI

— ...care — bravo lor ! — sînt prieteni încă din liceu şi îşi păstrează intacte nu numai sentimentele, ci chiar şi copilăriile pe care nu mulţi le acceptă : e una să sari într-un picior (cînd eşti foarte bucuros sau fericit !) şi alta ca, la masă, de faţă fiind multă lume, să te-apuci să-ţi „hrăneşti" prietena sau prietenul : o lingură ţie, una mie...

— Bine că se satură ! S-a întîmplat să mănînc într-o zi cu o colegă, amîndoi aveam o singură porţie. Mîncarea a rămas în farfurie, iar noi flămînzi — şi unul şi altul !

— Exemplu clasic de politeţe greşit înţeleasă! Şi dacă numai politeţea ar fi înţeleasă cum nu trebuie tot ar fi bine. Mai e şi mîndria...

— Văzut ! M-am împăcat... mai mult decît bine, cu a mea prietenă. Cînd au început cursurile şi ne-am despărţit, am afirmat că n-am să-i scriu pînă ce nu-i primesc răspunsul la scrisoarea anterioară. Am scris, „termenul" de aşteptare a trecut şi-acum — stau la îndoială : să mă ţin de cuvînt ?

— Vezi să nu îmbătrîneşti, aşteptînd !

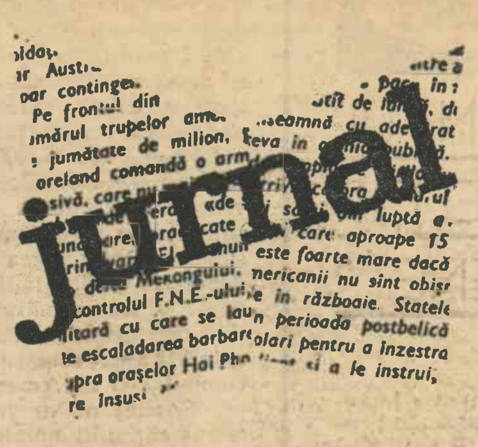
— Nici chiar aşa, din atîta — nu moare nimeni. Totuşi...

— „Trebuie să înveţi să uiţi, să nărui amintiri, pentru ca tu să rămîi" !

Lucian BALCAN

P.S. — Alt fragment dintr-o scrisoare expediată :

„Spune-mi, măi Fănită, şi mie : cum este viaţa asta de student, este frumoasă ?"

1 NOIEMBRIE 196...

Plouă mărunt Nu ştiu de ce, dar sufletul meu e un adevărat reumatic la vreme rea. Mă enervează orice nimic şi melodia cea mai leşioasă mă face sentimental Plec la cursuri, dar nu am nici un chef să mai ascult două ore picotind de somn.

Diseară o voi întîlni pe L. În ultimul timp începe să-mi umple tot mai mult gîndurile, deşi spun la toţi că nu mă interesează cîtuşi de puţin şi că prietenia cu ea este o pură formă de a evita plictiseala. Realitatea este că n-o iubesc, de asta sînt sigur şi afectiv şi raţional.

Nu-mi dă destulă atenţie şi asta îmi răscoleşte orgoliul.

Trebuie s-o fac să-mi acorde mai multă atenţie !

Dar nu ştiu, nu găsesc nici o soluţie, deşi acord acestui lucru trei sferturi din preocupările mele.

10 NOIEMBRIE 196...

Il întîlnesc pe Z... E tot atît de orgolios ca şi mine şi discuţia cu el nu-mi face plăcere. Spunem numai minciuni. Simţim amîndoi că dacă am aborda probleme mai profunde nu ne-am înţelege, ne-am contrazice şi acesta ar fi un nou prilej de enervare.

16 NOIEMBRIE 196...

Discutam astăzi cu un coleg. Spunea că sentimentalismul e desuet şi că secolul aparţine lucidităţii. Nu l-am contrazis, pentru că simt şi eu că este aşa. De aceea sînt dublat şi dacă sînt considerat un om vesel, în adîncul sufletului rămîn un sentimental.

Totuşi, nu sînt întrutotul de acord cu colegul meu. Am fost într-o seară la un film cu o cunoscută şi mi s-a părut ca o culme a ridicolului să te emoţionezi în faţa unei melodrame prost jucate. Sentimentalism înseamnă emoţie în faţa marilor probleme ale existenţei, urlet faţă de scurgerea timpului şi de micimea omului în univers. Dar e caraghios să plîngi cînd eroul principal îşi cere iertare, cu o artificialitate zgomotoasă, iubitei.

20 NOIEMBRIE 196...

Am trecut astăzi pe lîngă un grup de studente, şi vorbeau într-un mod vulgar, încît îmi era mie ruşine ca bărbat. M-am cutremurat la gîndul că una din ele mi-ar putea fi prietenă. Se spune că trăim în epoca betonului şi a oţelului, dar atributul feminităţii rămîne tot marmura. Omul caută întotdeauna ceea ce-i lipseşte şi principalul lucru pe care-l găseşte la o femeie este gingăşia. Frumuseţea trebuie să fie feminină şi dacă m-aş îndrăgosti cu adevărat aş face-o pentru gesturile gingaşe ale unei femei.

23 NOIEMBRIE 196..

Lăsînd la o parte pe critici, aş spune că arta se trăieşte şi nu se judecă. Ne întrebăm deseori de ce filmele sînt judecate atît de contradictoriu de către oameni. Pentru că ele se trăiesc afectiv; or asta presupune o stare de-a mea : veselă, tristă, ironică. Am fost astăzi la un film cu Luis de Funès Eram melancolic şi dacă altădată rîdeam zgomotos la gagurile lui, acum ele nu mi-au trezit decît un zîmbet. Sînt sigur că dacă aş fi văzut un film trist, l-aş fi trăit cu adevărat.

28 NOIEMBRIE 196...

Am vizitat galeriile de artă cu un prieten. Am răsfoit apoi cartea expoziţiei şi ne-am distrat ca la o oră de satiră şi umor. E de rîs sau poate de plîns să vezi cum încearcă cei care au trecut pe aici să rămînă în atenţia posterităţii prin aprecieri banale sau chiar cu greşeli de ortografie.

1 DECEMBRIE 196...

Interesant cum depind judecăţile de valoare de interesele omului ! Am fost aseară la dans ; mi-a plăcut !

Mi-amintesc că eram un adversar înverşunat al shake-ului. Il consideram iraţional, prostesc. Şi aceasta pentru că nu-l cunoşteam şi căutam să arăt că nu din ignoranţă, ci din voinţă nu frecventam dansurile.

Ion CRISTOIU

cultură a tineretului şi studenţi-

...ctacol de estradă prezentat
...c „Gh. Gheorghiu-Dej" (ora
...de Horia Lovinescu (17,30).
... Institutului politehnic (20,30).
...pectacol de estradă al Ansam-
... estradă — I.C.F. (11); „O pînză,
...amblul de teatru al Universităţii
... de Molière — Teatrul studenţesc
... spectacolul de muzică uşoară —
...ric al Casei de cultură (20,30).
...afic prezentat de Ansamblul ar-

...Cîntecul vieţii" de G. M. Zamfires-
...M.F. (20,30). Cluj: „Astă seară
...ello — Ansamblul institutelor de

...Recital de versuri prezentat de
... cultură (20,30). Cluj: „E vino-
...lga — Teatrul Universităţii „Ba-

...Spectacol de estradă prezentat
...0,30). Cluj: „Vrem să facem re-
...ultură a studenţilor (20).
...Cerere în căsătorie" de Cehov —
...ului de construcţii (20) ; „Balade
...şi „Schiţe" de Caragiale — spec-
... ansamblul Academiei de studii
...acol muzical-coregrafic — An-
...20).
...„Cadenţe" — Formaţia de teatru
...n Mincu" (20,30). Cluj : Spectacol

muzical-coregrafic prezentat de formaţia Institutului agronomic „Dr. Petru Groza" (20).

23 DECEMBRIE : Bucureşti : *Spectacol de estradă prezentat de formaţiile Casei de cultură a studenţilor (19).* Cluj : *„Vicleniile lui Scapin" de Molière — spectacol al cercului de recitatori de pe lîngă Casa de cultură a studenţilor (19) ; Spectacol al brigăzii studenţeşti a I.M.F. (21).*

24 DECEMBRIE : Cluj : *„Goana după fluturi" de Bogdan Amaru — Formaţia de teatru a Casei de cultură a studenţilor.*

În ultima clipă a sosit în redacţie un frumos caiet-program al Festivalului studenţesc de artă de la Timişoara (10—24 dec.). Într-o frumoasă prezentare grafică, cu fotografii, distribuţii şi explicaţii, elegantul pliant este o adevărată carte de vizită a entuziastului colectiv timişorean. Păcat că restul centrelor studenţeşti — organizatoare fiecare, după cîte aflăm, a unei săptămîni festive de manifestări artistice — au neglijat anunţarea prealabilă a programelor.

EROII RÎNDURILOR DE FAŢĂ SÎNT STUDENŢII FACULTĂŢII DE CONSTRUCŢII DIN IAŞI.

FAPT(Ă) NU TOCMAI DIVERS(Ă)

Era în jurul orei 9 dimineaţa cînd Nina Urtoi, laborantă, observînd fumul gros care ieşea din acoperişul Spitalului de pediatrie de peste drum, a anunţat primejdia incendiului. La apelul făcut de tov. conf. Mihu Anatolie, studenţii care se aflau în sălile de curs şi laboratoare s-au alăturat cadrelor medicale care luaseră iniţiativa evacuării bolnavilor din saloanele şi rezervele de la primul etaj, cel mai ameninţat.

Putem oare calcula valoarea ajutorului dat de zecile de studenţi care auzind cuvîntul „arde" au salvat în cel mai scurt timp posibil aproximativ 100 de bolnavi, cei mai mulţi în imposibilitate de a părăsi patul ? Dar înainte de incendiu medicii erau la datorie, începuseră operaţii, tratamente etc. ; cînd flăcările au cuprins acoperişul ei trebuiau să termine operaţiile. Studenţii au venit imediat în ajutorul lor menţinînd o scară dublă pe care s-au salvat toţi. Alături de ceilalţi studenţi se aflau şi Elena Isache şi Tereza Fron din anul al III-lea care au ajutat la evacuarea copiilor bolnavi, purtîndu-i în braţe şi apărîndu-i cu grijă de frigul şi ploaia care nu înceta.

„N-am făcut cine ştie ce !, spunea **Gheorghe Urdea**, student în anul IV. Oricine în locul nostru ar fi făcut la fel, era vorba doar de copii, de oameni în pericol. Eram în pauză cînd am zărit incendiul. Ne-am repezit cu toţii acolo fără să aşteptăm să fim îndemnaţi. Cînd am ajuns am găsit acolo colegi din alţi ani care ajutau la evacuarea bolnavilor".

Pe studentul **Mihai Ostrovschi** din anul al V-lea l-a impresionat următorul lucru : în saloanele în care a intrat, bolnavii erau foarte calmi. Cred că aceasta se datoreşte în primul rînd repeziciunii cu care s-a intervenit şi mai ales unui sentiment de încredere deosebită faţă de cei care-i luau cu grijă în braţe.

Sentimentul datoriei, dragostea şi grija faţă de copiii şi bolnavii aflaţi în primejdie i-au determinat pe studenţi să nu simtă frigul, ploaia pătrunzătoare şi mai ales teama.

V. BORDEIANU

EVRIKA!

ORIZONTUL VIZITELOR NEPĂMÎNTENE (V)

Cum era şi de aşteptat, redacţia noastră a primit numeroase scrisori de la studenţi (şi nu numai de la studenţi) în legătură cu acest serial pe care-l publicăm de cinci săptămîni. Cei mai mulţi dintre corespondenţi îşi arată entuziasmul faţă de iniţiativa de a privi cu mai multă seriozitate ipoteza vizitelor extraterestre, care capătă în zilele noastre din ce în ce mai multă rezonanţă.

Răsfoind aceste scrisori ce ne vin zilnic, constatăm cu satisfacţie dorinţa corespondenţilor de a şti detalii în plus, iar în unele cazuri se poate remarca informaţia bogată a mai multor semnatari care au bunăvoinţa de a ne-o comunica. De pildă, studenta clujeană Iuliana Aleman sugerează publicarea unei cărţi motivate de belşugul materialului care depăşeşte posibilităţile de spaţiu ale unei reviste. Interesul ni se pare firesc şi, într-o măsură, îl exprimă studentul timişorean Vasile Gherlan cînd mărturiseşte că asemenea informaţii „ne ajută să pătrundem în tainele vii ale Universului, ale timpului şi ale vieţii". Lucruri similare ne comunică şi alţi corespondenţi.

Spaţiul nu ne îngăduie să înfăţişăm toate aceste scrisori, mai cu seamă că multe opinii se aseamănă, clădite pe aceeaşi dorinţă de cunoaştere. Nu putem să nu ne oprim însă, bunăoară, la lunga şi consistenta scrisoare a studentului Dan Lucian Picu, din Bucureşti, care chiar de la început subliniază importanţa publicării ciclului „pentru toţi cei pasionaţi de domeniul insolitului" şi mai ales pentru „cei care consideră că cea mai pasionantă aventură omenească este bătălia pentru împingerea limitelor cunoaşterii dincolo de barierele posibilităţilor actuale". Autorul scrisorii ne comunică numeroase amănunte în plus faţă de cele din articolele semnate de Victor Kernbach; ele vădesc o pasiune consecventă, hrănită de o bogată şi atentă lectură. Deoarece asemenea lucruri găsim şi în multe alte scrisori primite (de ex. de la ing. Florin Gheorghiţă din Cluj), mulţumindu-le tuturor corespondenţilor revistei noastre le făgăduim putinţa de a se exprima în cadrul acestei pagini cînd vom organiza o „masă rotundă" pe tema ipotezei vizitelor extraterestre, unde — sperăm! — vor veni şi sceptici. Dar tocmai de aceea...

CĂLĂTORUL PARADOXAL

Cuvintele lui Hamlet, cu care încheiam însemnările precedente, au fost pesemne de bun augur, dacă ne gîndim că scrisorile primite de la cititorii „Vieţii studenţeşti" fixează ferm interesul contemporan al viitorilor specialişti şi oameni de ştiinţă (e vorba de actualii noştri studenţi!) asupra unui fenomen insolit, care intră din ce în ce mai mult în raza observaţiei ştiinţifice. Am citit aceste scrisori; ele sînt o foarte bună proiecţie a unui spirit larg, care nu acceptă scepticismul cîlţos al drumeţului pe drum bătătorit, dar nici baloanele de săpun ale credulităţii infantile.

Tema vizitelor nepămîntene, ignorată cu totul sau aproape cu totul neglijată, a ajuns subit în atenţia aş putea zice a întregii omeniri, e aproape o modă. Nu ne interesează moda, numai nevoia de luciditate. Niciodată nu e util cînd marile fenomene insolite îi găsesc pe oameni nepregătiţi.

Călătorul nostru paradoxal, fie că a fost pămîntean, fie că a fost şi este din nou (dacă este) extraterestru, nu se supune logicii confortabile a clasificărilor tradiţionale. Şi deci, cînd mintea noastră se izbeşte de ceea ce n-a mai întîlnit în vitrinele muzeelor, ca să nu explodeze îşi caută alinare în glumă (eventual gluma supărăcioasă a lui „lasă-mă nene, ce-mi vinzi mie braşoave!") sau, mai pretenţios, în taxarea insolitului drept paradox ori imposibilitate. Dar să ne gîndim că acum 25 de ani ideea unei nave spaţiale Vostok sau Gemini putea fi pentru omul „serios" mai mult decît paradoxală. Să copiem totuşi un pasaj mult mai modest dintr-un ziar american de la 1865: „La New York a fost arestat un bărbat de 46 de ani, învinuit că a încasat bani de la oameni naivi şi creduli, arătîndu-le un aparat care ar fi fost în stare să transmită cu ajutorul unor fire metalice graiul omenesc la mari depărtări. El îşi numeşte aparatul „telefon" — termen ce imită, evident, pe cel de telegraf, abuzînd de încrederea celor ce cunosc performanţele acestuia din urmă. Specialiştii consideră că transmiterea vocii prin sîrmă este un lucru imposibil; şi chiar de ar fi cumva posibil, n-ar avea nici o însemnătate practică."

Fotografie (?) făcută în Noul Mexic, în iunie 1963

Deşi alineatul citat nu cere comentarii, nu pot să nu amintesc că, după nici un secol de la acest grav scepticism al specialiştilor, s-au realizat: energia atomică, maşinile gînditoare, laserul, cosmonava — ca să nu mai vorbim de imaginile televizate din Marte sau de pe Lună. Şi totuşi ispita e mare de a mai comenta. Să ne oprim o clipă la situaţia scoarţei selenare, adică — aşa cum i se spune cu certitudine, însă fără dovezi — a satelitului nostru „natural". Acum vreo cinci ani, se ajunsese la concluzia că aselenizarea e aproape imposibilă, suprafaţa Lunei fiind acoperită de straturi groase de pulbere mi se pare meteoritică. În primăvara anului 1965, un savant de la Universitatea Cornell compara suprafaţa Lunei cu „aluatul dospit", temîndu-se că „în timpul aselenizării, nava cosmică va perfora suprafaţa poroasă, prăbuşindu-se în cavităţile lunare". Ce a urmat după aceea, ştie acum toată lumea.

Dar iată că foarte recent au fost zărite şi fotografiate deasupra Bulgariei şi a Iugoslaviei nişte noi obiecte zburătoare neidentificate. Nu comentez fenomenul în sine, observat de astronomi şi meteorologi şi chiar fotografiat; vreau să compar însă două propoziţii publicate la distanţa de o zi, referitoare la obiectul misterios văzut deasupra Sofiei. Întîi (citez) „s-a anunţat că a fost vorba de un corp fizic purtat de vînt"; apoi s-a arătat (citez din nou) „că corpul înainta într-o direcţie perpendiculară pe cea a vîntului".

Pentru a ne amuza puţin în aria aceleiaşi teme, să ne întoarcem către un fenomen petrecut între „era paleoastronautică" şi „era farfuriilor zburătoare", adică în 1908, la Meteoritul tungus. Despre acest pseudometeorit s-a scris atît de mult, încît ar fi o necuviinţă faţă de cititori să repet relatarea fenomenului. El a pătruns pînă şi în literatură (Stanislaw Lem) sub formă de vehicul din Venus. V. G. Fesenkov, astronom de bună reputaţie, scria în 1951: „Toate fenomenele de bază, legate de căderea Meteoritului tungus, au căpătat o explicaţie ştiinţifică. Nu încape nici o îndoială că acesta a fost realmente un meteorit, nu o navă cosmică". Totuşi acelaşi învăţat scria în 1961: „Aşadar, confruntarea tuturor datelor asupra căderii Meteoritului tungus arată că ele, fără îndoială, n-au putut fi provocate de un meteorit obişnuit, chiar oricît de mare. Tot astfel, aspectul de cometă al acestei prăbuşiri e în afara oricărei îndoieli". Şi tot el scria în 1965: „S-a stabilit că mişcarea nucleului cometei s-a frînat complet şi a produs o explozie puternică la altitudinea de circa 10 km." Dar tocmai această afirmaţie o contrazice docentul F. I. Zighel, astrofizician din Moscova, arătînd, între altele, imposibilitatea autofrînării unei comete sau a unui meteorit, ca şi ciudăţenia forţei de explozie a „meteoritului tungus", care a fost egală cu forţa unei bombe nucleare de 10 megatone.

Şi atunci cine poate fi călătorul paradoxal? Căci paradoxul călătoriei lui, începînd să depăşească noţiunile clasice atît de duioase şi idilice, se referă cînd la antigravitaţie, cînd la marile viteze superluminice, cînd pur şi simplu la aparentul său refuz de a acorda interviuri. Iar susţinătorii paleoastronauticii afirmă mereu că strămoşul lui, antevorbitorul lui (sau, cine ştie, poate chiar el însuşi) a binevoit să stea de vorbă cu strămoşul nostru. Cineva dintre cititori se întreba (vai, din nou!) dacă frescele mînăstirii sîrbeşti Decany nu sînt alegorii sau simboluri, căci de unde vor fi ştiut zugravii medievali... Să ne mai referim o dată la scripturile apocrife, izgonite de rigoarea Septuagintei, sau la marile biblioteci ale antichităţii, pustiite de alte rigori? Dar, ceea ce e de mirare, omul comun devine azi mai sceptic decît omul de ştiinţă. Cutare funcţionar se va strădui mai degrabă să fie doct în avantajele echipei preferate a directorului său, decît în astronautică nonterestră, ca nu cumva acel director, după un scor neaşteptat, să-şi taie subalternul de la prima trimestrială. Însă în mai 1960 (iau la întîmplare unul din numeroasele fenomene observate, numit pe atunci „cavalerul negru") radioastronomul australian prof. Ronald N. Bracewell scrisese în revista engleză „Nature": „S-ar putea ca noi să fi neglijat ipoteza după care un satelit nici american, nici rus ar gravita în jurul Pămîntului. Acest satelit ar putea să nu fie originar de pe Pămînt, nici chiar din sistemul nostru solar. Poate că sînt în Galaxie civilizaţii care, avînd o experienţă superioară în fisiunea nucleară, au început să ne observe înainte ca bomba H să reducă interesul ce l-ar putea prezenta Pămîntul, doar la un nivel strict arheologic".

Şi chiar dacă într-un recent interviu din „Informaţia Bucureştiului", tovarăşul profesor Călin Popovici surîde sceptic în faţa fenomenului (deşi ne cam miră tonul tranşant, prea tranşant pentru ştiinţă: „În sistemul nostru solar s-a dovedit, pe baza unor argumente neîndoielnice..." etc), credem că e mai ştiinţific să mai lăsăm deschisă poarta raţiunii umane, pe care tocmai acum e prea devreme s-o închidem cu lacătul axiomei.

Cele trei cazuri fundamentale la care s-a oprit fizicianul Edward Condon, preşedintele comisiei speciale pentru stabilirea adevărului despre U.F.O., sînt o fotografie din Oregon, făcută ziua (1950), datele asupra unor obiecte eliptice văzute într-o noapte deasupra şoselelor din Texas (1957) şi avînd fiecare o lungime de circa 70 metri, cum şi cele patru fotografii făcute în insula Trinidad de personalul ştiinţific al unei nave braziliene (1958). Totuşi, trebuie aşteptat rezultatul definitiv. Azi nu ne mai mirăm că sînt, ne interesează ce sînt şi, bineînţeles, poate mai curînd — de ce sînt. Mi se pare că cercetarea mai atentă a moştenirii enigmatice din trecut, ferită de explicaţii dulcege, ne poate ajuta în foarte mare măsură în cercetările fenomenului obiectelor zburătoare enigmatice de azi. Căci, totuşi, de unde ştia Etana că Pămîntul se vede de sus ca discul Lunei şi de unde aflaseră şi Enoh, şi Călătorul chinez spre Soare-Apune dintr-o scriere medievală, şi Ioan şi alţii că sus de tot soarele străluceşte pe un cer negru?

Călătorul paradoxal deocamdată nu vrea să răspundă limpede. Nu vrea el sau nu-l ascultăm noi?

Victor KERNBACH

Două fotografii (fără nici o legătură între ele): în prima, capul statuar cunoscut cititorilor, pe care poate că l-au aşezat în Valea Mexicului extratereştrii de altădată; în a doua, fizicianul american Edward Condon, unul din judecătorii extratereştrilor de azi

ROMÂNIA
1947-1967

„Realizările obținute de țara noastră în anii construcției socialiste sînt rodul creației conștiente a întregului popor român, a muncitorimii, țărănimii și intelectualității, a maselor largi de cetățeni fără deosebire de naționalitate, care au urmat neabătut politica partidului comunist, văzînd în ea expresia intereselor lor vitale, steaua călăuzitoare spre un viitor mai bun și mai fericit, spre prosperitatea României socialiste."

(Din Raportul prezentat de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU la Conferința Națională a P. C. R.)

ÎMPLINIREA IDEALULUI NAȚIONAL

Încă de la crearea sa, partidul nostru, partidul comuniștilor, a înscris în programul său, la loc de frunte, lupta pentru înfăptuirea idealului național, pentru consolidarea națiunii române, pentru făurirea unui stat nou. Subordonînd idealul național idealului social comuniștii au subliniat strînsa legătură, fireasca întrepătrundere a lor.

O cotitură radicală în istoria poporului român a constituit-o actul de la 23 August 1944. Acesta, cum se precizează în Raportul prezentat la Conferința Națională, a dus la eliberarea țării de sub jugul fascist de către forțele patriotice conduse de Partidul Comunist Român, a deschis poporului calea spre cucerirea și întărirea independenței naționale, spre refacerea economică și dezvoltarea de sine stătătoare, spre înfăptuirea aspirațiilor de democrație și progres social.

Indubitabil, aceasta a creat largi posibilități de afirmare a ființei naționale, de consolidare și înflorire a națiunii române.

Progresul economic, social și moral cunoscut de poporul nostru în ultimele două decenii are ca un corolar intrinsec întărirea națiunii române socialiste. Făuritorii valorilor materiale și spirituale — oamenii muncii — au produs, sub conducerea comuniștilor, „mutații" sensibile în fizionomia economică, politică și socială a țării.

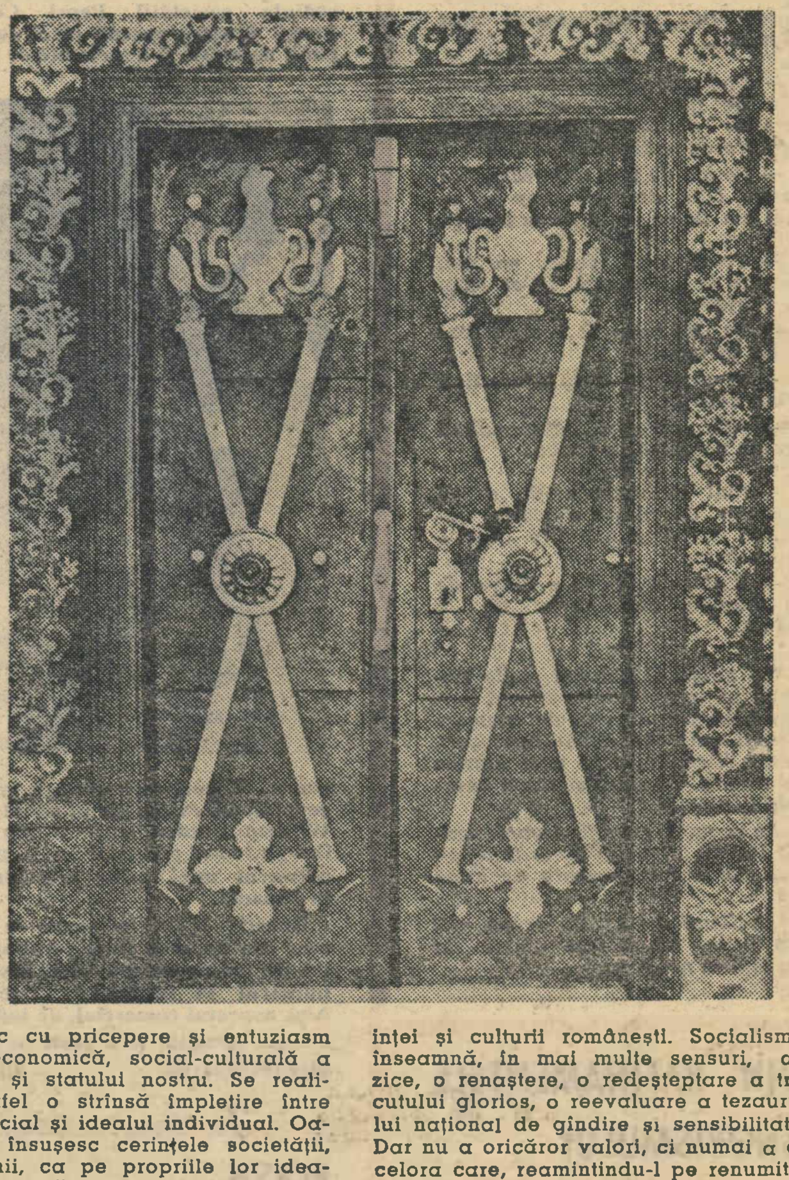
Ca rezultat al triumfului deplin și definitiv al socialismului au fost lichidate complet și pentru totdeauna clasele exploatatoare, societatea dobîndind un caracter unitar, omogen. Existența și consolidarea relațiilor de producție socialiste în industrie și agricultură, generalizarea acestora în întreaga economie națională impulsionează puternic dezvoltarea societății socialiste. Structura socială a țării este alcătuită astăzi din clase și pături sociale prietene. S-a cimentat, s-a dezvoltat pe o treaptă superioară alianța muncitorească-țărănească. Se consolidează tot mai mult unitatea întregului popor în jurul partidului. Aceasta constituie un factor esențial pentru ridicarea țării pe noi trepte ale civilizației. Activitatea conjugată a claselor și păturilor sociale prietene constituie chezășia avîntului rapid al țării pe scara progresului social, politic și moral.

Strîns unite, poporul român și naționalitățile conlocuitoare, avînd drept călăuză mărețul ideal al înfloririi României socialiste, înfăptuiesc cu dăruire și abnegație programul vast, multilateral, stabilit de partid în procesul de construire a socialismului. Toți cetățenii, indiferent de naționalitate, înscriu prin munca lor pagini mărețe în istoria poporului român.

Ideea trăiniciei sentimentelor și luptei comune a poporului român și a minorităților naționale este subliniată și în constituția țării noastre, în documentele de partid : „O victorie de seamă a politicii marxist-leniniste a partidului nostru, a orînduirii noastre socialiste, este lichidarea oricăror forme de inegalitate, discriminare și asuprire națională, crearea condițiilor pentru afirmarea liberă, nestînjenită, în viața socială, a tuturor oamenilor muncii, indiferent de naționalitate".

Realitatea aceasta constituie rezultatul aplicării politicii naționale juste, marxist-leniniste a partidului nostru.

Componentelor „imanente" ale națiunii socialiste române, prin care se explică de fapt trăinicia și vitalitatea ei, li se adaugă evident existența și dezvoltarea noii conștiințe. Călăuziți de înaltele exigențe ale conștiinței comuniste și implicit de puternice sentimente patriotice, naționale, muncitorii, țăranii, intelectualii, toți oamenii muncii,

Veche feronerie românească

înfăptuiesc cu pricepere și entuziasm politica economică, social-culturală a partidului și statului nostru. Se realizează astfel o strînsă împletire între idealul social și idealul individual. Oamenii își însușesc cerințele societății, ale națiunii, ca pe propriile lor idealuri. Ei confirmă peste decenii temeinicia credinței statornic exprimate de înaintașii noștri. Ei probează, prin cuget și fapte, adevărul minunatei caracterizări a patriei pe care o datorăm lui Barbu Ștefănescu Delavrancea : „Patria nu e pămîntul pe care trăim din întîmplare, ci e pămîntul plămădit cu sîngele și întărit cu oasele înaintașilor noștri. Pe noi ne precede Patria și iubirea de patrie. Ne naștem cu asemenea năzuințe fundamentale".

Sub conducerea partidului oamenii muncii din țara noastră au tras cu răbojul peste „orînduiala cea crudă și nedreaptă", pentru a-l parafraza pe Eminescu, și au înscris cu efort și luciditate noi file în istoria tumultuoasă a patriei. Cum se știe, înfăptuirea socialismului presupune și asigură înflorirea națiunii. Edificarea noii orînduiri este o operă conștientă. Dirijarea acestui proces, a acestei opere dense în transformări înnoitoare și problematici inedite, aparține partidului comuniștilor, ca forță politică conducătoare în stat. Succesul conducerii de către partid a activității poporului în toate domeniile construcției socialiste stă în caracterul științific al politicii sale, în realismul ei. Pe temeiul doctrinei marxist-leniniste, dezvoltată și aplicată creator la condițiile țării noastre, P.C.R. conduce și îndrumă competent efortul poporului spre progres, spre o înaltă civilizație.

Demn de relevat ni se pare și faptul că atît partidul cît și statul nostru acordă o mare atenție cunoașterii și valorificării tradițiilor progresiste, ale științei și culturii românești. Socialismul înseamnă, în mai multe sensuri, am zice, o renaștere, o redeșteptare a trecutului glorios, o reevaluare a tezaurului național de gîndire și sensibilitate. Dar nu a oricăror valori, ci numai a acelora care, reamintindu-l pe renumitul moralist francez La Rochefoucauld, au primit „un pașaport pentru eternitate". Și trebuie să constatăm, cu mîndrie și satisfacție, că multe valori din acest tezaur al științei și culturii nu numai că au primit acest pașaport, ci unele dintre ele sînt chiar investite cu girul universalității. Ele și-au dovedit prin secole perenitatea.

În cadrul noii orînduiri se creează o adevărată comunitate spirituală a națiunii, care se exprimă în ideologia marxist-leninistă, ideologia patriotismului și a internaționalismului socialist, a prieteniei și respectului reciproc între popoare. În aceste condiții, firesc, socialismul științific devine ideologia dominantă, fundamentul culturii și conștiinței socialiste a întregului popor.

Aceste coordonate specifice națiunii socialiste române în plin avînt subliniază prin ele însele consistența și durabilitatea ei, relevă pregnant deosebirea fundamentală dintre ea și națiunea burgheză română existentă în timpul capitalismului, precum și deosebirea principială dintre structura, conținutul și misiunea ei social-politică în raport cu natura și misiunea națiunilor capitaliste contemporane din diverse țări ale lumii.

Dezvoltarea și menținerea încă multă vreme a națiunii și a statului socialist român sînt necesități obiective. Ele nu au devenit anacronice pentru dezvoltarea socialismului, nu și-au epuizat menirea lor fundamentală în progresul țării. Dimpotrivă, ele joacă și vor mai juca încă un rol social-istoric foarte important în evoluția viitoare a societății.

Între dezvoltarea națiunii noastre și celelalte națiuni socialiste există o relație dialectică, în sensul că dezvoltarea fiecărei națiuni va duce la întărirea, la consolidarea sistemului socialist mondial ca atare, la întărirea internaționalismului. După ce relevă acest aspect, tovarășul Nicolae Ceaușescu spune în Raportul Comitetului Central al P.C.R. prezentat la Conferința Națională : **„Militînd pentru dezvoltarea multilaterală a patriei sale socialiste, poporul român își va aduce și în viitor contribuția la lupta pentru triumful cauzei socialismului și păcii, a idealurilor de progres social, independență și suveranitate națională, de prietenie și colaborare între popoare, de pace și securitate internațională".**

Prin întreaga sa politică partidul și statul nostru urmăresc găsirea celor mai potrivite și eficace metode și căi care converg spre întărirea lor, a statului, a națiunii române. În acest sens, larga consultare a maselor a devenit o practică obișnuită, un principiu statornic în activitatea comuniștilor. Un exemplu edificator prin el însuși este și dezbaterea timp de cîteva luni de zile de către oamenii muncii a documentelor de importanță istorică ce au fost aprobate în cadrul recentei Conferințe Naționale a Partidului. Cu acest prilej comuniștii au analizat importante măsuri privind **perfecționarea conducerii și planificării economiei naționale, a metodelor de organizare și conducere a vieții sociale, principiile de bază ale îmbunătățirii organizării administrativ-teritoriale și sistematizării localităților rurale.** Mare atenție s-a acordat, între altele, valorificării cît mai eficiente a resurselor naturale și umane ale țării, pentru prosperitatea materială si spirituală a națiunii socialiste. Problemele care s-au discutat la Conferință, hotărîrile luate, subliniază încă o dată comunitatea de interese fundamentale în cadrul națiunii noastre socialiste, preocuparea permanentă a comuniștilor pentru destinul patriei, pentru transformarea gîndurilor, a idealurilor patriotice în realități concrete, palpabile.

Socialismul impune și presupune nu numai o politică științifică ci, implicit, o știință politică. Toți acești factori au făcut posibile transformările realizate de poporul nostru în cei 20 de ani de la declararea Republicii. Astăzi, bilanțul celor două decenii ni se prezintă ca o epocă bogată în toate compartimentele vieții economice, sociale, politice, cultural științifice, ca o dovadă a capacității prezente și a perspectivelor reale pe care ni le rezervă ziua de mîine — comunismul.

Merită relevat totodată faptul că, făcînd eforturi susținute pentru dezvoltarea economiei și culturii, a științei și a ocrotirii sănătății, a ridicării nivelului de trai al populației, țara noastră își aduce astfel valoroasa contribuție internaționalistă la promovarea autorității și prestigiului socialismului în lume.

Prin toate aceste însemne ale competenței, răspunderii sociale față de prosperitatea poporului român, pentru înflorirea României socialiste — „țara de glorii și de dor" a lui Eminescu și a noastră a tuturor — comuniștii se dovedesc demni urmași ai militanților și luptătorilor înflăcărați pentru împlinirea idealului național, pentru întregirea tabloului luminos și grandios al patriei.

Este aici un prinos adus trecutului, un răspuns dat prezentului și o chezășie destinată viitorului.

Marin **VOICULESCU**

tec

UN „WHO IS WHO" AL ÎNGERILOR

Recent apărut în S.U.A., „Dicționarul îngerilor" cuprinde biografia a 3 406 îngeri, întocmită după datele furnizate de Biblie, literatura cabalistică, scrieri religioase, poezii.

În ierarhia „angelică" vin mai întîi : Mihail, Gavril și Rafael. Mihail deține cheile cerului ; Gavril conduce paradisul și, după unele presupuneri, din porunca lui Dumnezeu, el a dictat Koranul mahomedanilor ; Rafael este „șeful" virtuților și al științelor, dar și „responsabilul" bolilor. Autorul dicționarului atrage atenția și asupra lui Ariel, alt înger cu mari împuterniciri, menționînd în acest sens și părerea altor „îngerologi".

Imparțial, dicționarul stabilește și lista îngerilor căzuți, a îngerilor diavolului : Focalor, care comandă 30 de legiuni ale spiritelor demoniace și ghidează vapoarele în războaie ; Mammon, ambasadorul cerului în Anglia ; Rabdos, care poate opri planetele din mișcarea lor. Dintre cei favorizați, Azza plutește între paradis și iad, ca urmare a faptului că a fost pedepsit pentru înclinația lui vădită față de pămîntenele muritoare.

După stabilirea ierarhiilor îngerești, dicționarul se ocupă de înfățișarea acestor intermediari dintre Dumnezeu și muritori. Este interesantă înfățișarea „angelică" descrisă de folclorul islamic : îngerul lui Mahomed are 70 000 de capete, care fiecare la rîndul lui are 70 000 de fețe, fiecare față avînd 70 000 de guri, fiecare gură 70 000 de limbi, capabile fiecare să vorbească 70 000 de limbi străine spre al preamări pe Dumnezeu.

Avînd grija atîtor îngeri, dicționarul putea neglija pe unul ori altul dintre ei, dar nicidecum pe Nergal, șeful poliției secrete cerești, căruia, în încheiere, i se dă atenția cuvenită.

NU RÎDEȚI, E ADEVĂRAT

Un individ atacat în timpul nopții a fost salvat de un altul. După mulțumirile de rigoare, indivizii făcură cunoștință și își înmînară unul altuia cărțile de vizită. Pe cartea de vizită a individului salvator scria cu litere aurite : „Cretinetti Pio, președintele Societății pentru protecția animalelor".

★

În urmă cu trei ani, într-unul din locurile de afișaj, a apărut pentru scurt timp o reclamă uriașă, scrisă pe bucăți de placaj puse cap la cap. Reclama anunța cu litere de aproape un metru : „ÎN CURÎND PE ECRANELE NOASTRE VA RULA NOUL FILM ROMÂNESC «IGIGAUS TURDEAMU»".

Era însă vorba de filmul... „Gaudeamus igitur". Pentru a se ușura transportul ei, reclama fusese pictată fragmentat :... GAU DEAMU S IGI TUR, urmînd să fie reconstituită abia la fixarea pe zid. După o foarte îndelungată chibzuială, cei doi salariați însărcinați cu afișarea ei, necunoscînd latina, găsiseră de cuviință că singura alăturare pe înțeles a fragmentelor ar fi trebuit să dea IGIGAUS TURDEAMU. Mai interesant e că, la sfîrșit, unul dintre ei a spus :

— Uite, mă, și o greșeală : în loc să scrie corect Turdeanu, pictorul i-a zis ăstuia, lui Igigaus, TurdeaMu... Unde i-o fi fost capul ?!...

★

— Domnule, faceți-vă pomană! Mor de foame ! — se rugă un cerșetor napolitan unui bărbat care trecea pe lîngă el.

— Ferice de tine !, îi răspunse acesta. Uite, de cîtva timp eu nu mai am deloc poftă de mîncare...

★

— Ce-ai făcut, frate, nu mai lucrezi la „Times" ? Te-ai lăsat de ziaristică ?

— Da. Mă ocup de comerț. Fac negoț de mobilă...

— Și cum îți merg afacerile ? Vinzi ceva ?

— Păi... să vezi... deocamdată mi-am vîndut-o pe a mea...

★

— Fiul dumneavoastră, dragă doamnă, dovedește o foarte lăudabilă sete de cunoaștere. Cui i-o fi semănînd ?

— E simplu : setea a luat-o de la taică-su, cunoașterea de la mine...

★

Un avion al aviației civile italiene se apropia de teritoriul britanic. La un moment dat stewardesa a anunțat : „Stimați pasageri, peste cîteva minute vom ateriza în Anglia. Vă sfătuim să vă strîngeți centurile..."

La această povață, o englezoaică începu să bombănească revoltată către compatrioata de lîngă ea :

„Italienii ăștia ! Nu scapă nici un prilej de a face aluzie la bucătăria noastră..."

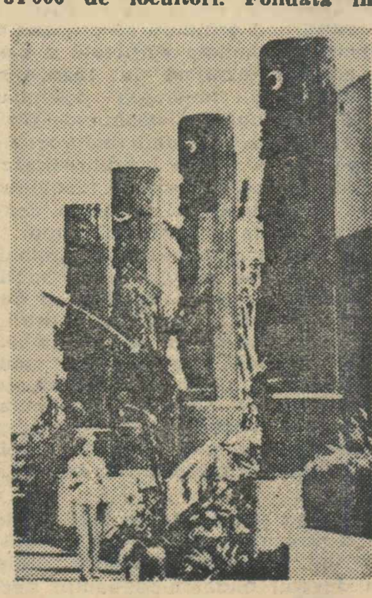
DIN RAFINAMENTELE SNOBISMULUI

BEVERLY HILLS

Extravaganta cetate a vedetelor Hollywood-ului, întemeiată acum 50 de ani, pe coasta Californiei, Beverly Hills, are acum 34 000 de locuitori. Fondată în 1912 într-o suburbie a orașului Los Angeles, în apropierea celebrei metropole a cinematografului, așezarea a pornit de la un palat în piatră roșie construit pe cîmpurile de fasole și lansat în 1919 de Mary Pickford și Douglas Fairbanks. Beverly Hills e poate așezarea cu cei mai puțini copii din lume, familiile aici numărînd în principiu numai doi membri. Găsești în schimb 172 de psihiatri, 1 200 de avocați, 34 de detectivi și 70 000 de telefoane pentru cele 13 000 de locuințe. Un spital, ca și un cimitir, nu există. Pe stradă vedetele nu mai sînt întîlnite pe afișe, ci în carne și oase — și fotografia noastră în care o vedeți pe Nathalie Wood în fața magazinului croitorului la modă, Jax, e numai un exemplu. 25% din teritoriu este rezervat mașinilor. Aici, cu cît automobilul e mai vechi, posesorul ei e mai „șic". Cele mai căutate mărci sînt Isota Fraschini și Duesenberg din anii '30.

Tot ce e mai paradoxal în materie de arhitectură se întîlnește aici. (În fotografie : idoli polinezieni de lemn, așezați în plin bulevard. Beverly Hills e și sediul vedetelor devenite oameni de afaceri. Joan Crawford este președinta societății Pepsi Cola, Frank Sinatra posedă cinci companii muzicale și o societate de ci-

nema... Uneori metamorfoza merge pînă la capăt, ca în cazul lui William Holden, care a părăsit Hollywood-ul pentru a deveni proprietarul unei uzine electronice în Japonia.

Beverly Hills, se spune, e un oraș așa de snob încît comisariatul de poliție refuză să-și inscrie numărul în cartea de telefon. Aici, aspectul comercial, de industrie, al filmului și-a găsit pe deplin întruparea.

FLASH

● O autoare de cărți pentru copii depășește azi faima contesei de Ségur. E vorba de ENID BLYTON, autoarea lui „DA-DA" și a clubului „celor 5". Cărțile ei au atins în Franța, de pildă, 42 milioane exemplare tiraj, fiind traduse în 63 de limbi — printre care nipona, swahili și fidjiana. Fenomenul Simenon e cu mult depășit, d-na Blyton pierzîndu-și pentru compunerea unei cărți între una și cinci zile ! De unde — peste 400 de titluri la vîrsta de 60 de ani. În plus, peste 200 de cărți școlare, un magazin ilustrat pe care-l scrie singură și 3 cluburi cu peste 350 000 membri pe care le prezidează.

● În fotografie — o nuntă inedită... În Carolina de Nord, pe un teren agricol, 5 000 spectatori uimiți au asistat la o nuntă K.K.K. În fața „Marelui Dragon" al Ku-Klux-Klanului, un preot, îmbrăcat și el în uniforma asociației, celebrează public, pentru prima oară după 40 de ani, un asemenea „eveniment". În spate, cei doi martori în uniformă de gărzi : Hidra și Vampirul (! ?).

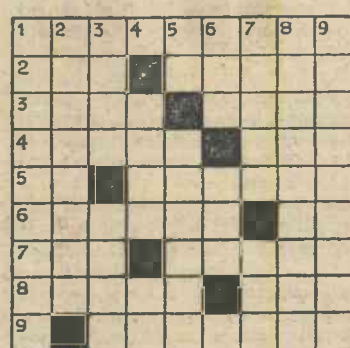
DIALOG REBUSISTIC

E CEVA !

ORIZONTAL : 1. Ceva, ceva... 2. Ceva fără cap... Ceva cu cap 3. E ceva ! — Nici măcar atîta ! 4. Mai ceva decît un trac — Ceva, ceva... 5. Tot e ceva ! — Îți dă mîna 6. E la țară — Intră în obicei ! 7. A răsturna pămîntul — Sînt ceva de speriat 8. Emailat (pl.) — Orele !... 9. Ceva mărunt (pl.)

VERTICAL : 1. Țin piept 2. Cu cîntec înainte... 3. Servește la servit — Ceva farmec... 4. Salcîm (reg.) — Începe să gîndească ! 5. La infinit ! — E ceva în neregulă 6. Titlu scurt — S-a-ntors aici ! 7. Plină de sînge — Arie amuzicală 8. Se dau în vînt după cărți 9. Poate fi atins.

Toma MICHINICI

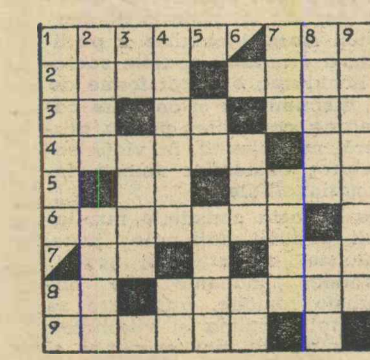

NU-I NIMIC !

ORIZONTAL : 1. Începe toamna — Centru cunoscut 2. Picior de deal — A face cu ou și cu oțet 3. Ținut în nordul țării — Prins cu ușa — Băutură românească 4. Fiare diverse — Concert lacustru. 5. Întreprinderea optică română — Îți ia auzul 6. Discurs nupțial. 7. Se cer absolut exacte — Fuga albinelor. 8. O palmă de pămînt — Luată pe departe 9. Sfaturile creatorilor.

VERTICAL : 1. Ia comanda — Floare la ureche 2. Instrument mortal (pl.) — Drum spre inimă 3. Se bagă pe fir — Vase mici 4. Teritorii — Localitate în Panama 5. Ansamblu vocal — Ou de bibilică 6. Rîu în Franța — Vopsea de ulei. 7. Ore în șir — Merg cu oile 8. Cu gust — Mioare. 9. Fel de fel — Mama Evei.

Dumitru BUJDOIU

COLEGII VIETNAMEZI DE LÎNGĂ NOI

MOTTO :

„Dacă vrei să vezi un erou, ieşi în stradă"

(Proverb vietnamez)

FIII PĂSĂRII PHOENIX

La mii de kilometri, orele unui curs sau ale unui seminar se întrerup cu brutalitate la vuietul tînguitor al sirenelor. Exploziile sfîşie văzduhul. Soarele se întunecă. Afară, sub ploaia de bombe, studenţii organizaţi în unităţi de autoapărare dau riposta. Undeva, departe, antiaeriana împarte cerul în felii. Cade un avion...

După ce ultimul rănit primeşte ajutor şi cel din urmă incendiu e stins, cursurile şi seminariile reîncep de acolo de unde au fost întrerupte. Ca de obicei, armele, cu ţevile încă fumegînde, sînt aliniate în faţă, lîngă tablă ; pînă la alarma viitoare, care poate suna şi peste cinci minute...

Asemenea fapte îşi propune să evoce reportajul de faţă. Am ales trei secvenţe semnificative pe care nu le plasăm în timp pentru că ele se repetă zi de zi, făcînd parte din cotidianul de luptă al Vietnamului eroic. Numele, situaţiile, acţiunile de un curaj cutremurător ale colegilor noştri din ţara pe care unul dintre ei o compara cu pasărea nemuritoare Phöenix, sînt adevărate.

PE MALUL APEI DE CLEŞTAR...

Provincia Ha Tinh — unde în 1930 au activat, timp de jumătate de an, sub conducerea Partidului Comunist din Indochina, primele soviete — se află în apropierea liniei de demarcaţie. E o regiune de junglă umedă, abundînd în palmieri şi bambuşi, în bananieri şi ananaşi, în portocali şi lămîi. Dinspre răsărit se simte uneori mirosul sărat al oceanului, amestecat cu mireasma lotuşilor care aprind, parcă, rîul umbrit de trestii şi liane.

Rîul nu e prea lat. Are abia treizeci de metri de apă limpede, prin care se văd pietrele de pe fund şi săgetările argintii ale peştilor. Totuşi, aici, unde locuitorii satului din apropiere au durat un pod, au fost aruncate, din august 1964 şi pînă în prezent, peste 9 000 de bombe americane de diferite calibre. Podul, care mută de pe un mal pe altul fîşia de pietriş a drumului strategic K..., a fost distrus de zeci de ori. A fost distrus ziua, iar noaptea, tot de atîtea ori, a fost refăcut...

Misiunea de a apăra şi de a repara mereu acest obiectiv n-a căzut în seama unei unităţi militare specializate. Cei care, înşiraţi în tranşee pe o lungime de 2 km, fac de gardă zi şi noapte, au media de vîrstă abia de douăzeci de ani. Sînt 30: paisprezece fete şi şaisprezece băieţi... Majoritatea au venit direct de pe băncile liceelor şi facultăţilor din Hanoi... Cuc (Crizantema) şi Le Yuan (Primăvara) sînt eleve în clasa a VII-a, Monh Tam (Inimă curată) e soţia unui militar ; Fam Chung e un fost soldat, Fam Donh Bé e şi el elev în clasa a VII-a, iar Nguyen Dinh Tung, în vîrstă de 21 de ani, e comandantul unităţii.

Atacurile asupra podului se succed aproape zilnic. Ieri, de pildă, podul a fost bombardat de patru ori. Subunitatea de autoapărare e dotată doar cu arme uşoare de infanterie şi cu o mitralieră de 12,7 mm, dar piloţii americani au învăţat că trebuie să se ferească din faţa gloanţelor lor. Fetele, în ciuda celor 17 ani pe care-i înmănunchiază dovedesc o mare stăpînire de sine...

...Dimineaţa. Pe cerul de un albastru intens apar trei puncte. Se apropie vertiginos. Vin dinspre ocean. Sînt avioane de atac F 105 D, din dotarea Flotei a 7-a americane... La capătul lanţului de trăgători au şi început să răpăie puştile. Păsările din junglă au amuţit. Din văzduh, mitralierele avioanelor mătură suprafaţa apei şi muşcă lacome din ţărîna malului. Cad bombele. Văzduhul geme, aerul fierbinte plezneşte obrajii, schijele schiaună printre frunze. Nimeni nu părăseşte poziţia. Avioanele fac un viraj larg spre M, apoi se reîntorc iar şi iar. Podul rămîne de data aceasta întreg.

Donh Be e la mitralieră. Avionul e deasupra lui, dar băiatul încă nu trage. Aşteaptă să se năpustească pasărea de metal în picaj, să se apropie tot mai mult şi, redresîndu-se să-şi arate burta spre mitralieră. Vuietul creşte. Motoarele cu reacţie sfîşie timpanele. Avionul e aproape. Acum va lansa bombele. Be apasă pe trăgaci. Vede, într-o fracţiune de secundă, şi faţa pilotului...

— Foc !, ţipă de undeva comandantul Tung.

Be mai trage o rafală lungă, clocotitoare. Avionul se cutremură şi (Be va spune mai tîrziu că nici nu-i venea să creadă) se prăbuşeşte, tăiat în două, la marginea pădurii. Celelalte mitraliază în zbor razant, apoi se înalţă şi, din ce în ce mai mici, se îndreaptă spre ocean. Se mai aude, înfundat, doar canonada unui bombardament în Vietnamul de Sud...

Pilotul american e mort. Din împrejurimi s-au adunat zeci de locuitori. Dintre toţi apărătorii podului doar Tuyen a fost uşor atins de o rachetă de aviaţie, care i-a ars... părul. Peste o săptămînă un cunoscut poet va scrie despre el următoarele versuri : „Racheta americană i-a ars doar părul, în timp ce inima lui de foc a rămas întreagă...".

VIŞINĂ ÎN ZĂPADĂ

Poporul vietnamez e un popor de poeţi. Pînă şi numele, absolut toate numele proprii îţi sugerează, în traducere, lucruri neasemuit de gingaşe, aşa cum se întîmplă, de pildă, cu asocierea izbitoare a cuvintelor „vişină" şi „zăpadă". „Vişină în zăpadă" e un nume de fată, Tuyet Mai. Toţi îi spun Co Tuyet Mai, ceea ce, în traducere românească înseamnă „domnişoara Tuyet Mai".

Co Tuyet Mai, proaspătă absolventă de liceu, n-a avut vreme să intre imediat la facultate. S-a angajat muncitoare la depozitul de benzină din B., unde ca atîţia alţi colegi a primit botezul focului în cel mai strict înţeles al cuvîntului...

După schimbul de noapte, orice dimineaţă, cît o fi ea de frumoasă, pare apăsătoare. Mai ales decă ţi-e şi foame. Tuyet Mai, cu pălăria conică pe cap şi în cămaşa albastră, pe care o poartă pentru camuflaj toate fetele vietnameze, se îndreaptă obosită spre dormitor. Muzica transmisă la difuzor i se pare o muzică de vis...

Şi tocmai atunci, pe neaşteptate, o escadrilă de avioane americane venind din direcţia Tailandei atacă depozitul. Tuyet Mai vede flacăra care se înalţă spre cer ca un stîlp de foc. Apoi aude şi explozia. A fost atinsă o cisternă...

Nu ştie cum a ajuns la incendiu. Îşi aminteşte doar cum a purtat în spate pînă la punctul de prim ajutor un muncitor rănit la un şold şi cum a întins o foaie de cort peste corpul colegului ei Mau, cu capul strivit de explozie. Îşi mai aminteşte şi de băţul pe care Mau îl mai strîngea în pumn ; moartea îl surprinsese tocmai cînd bătea alarma în cămasa de metal a unui obuz gol.

Căldura e dogoritoare. Benzina ţîşneşte în torent dintr-o spărtură făcută la înălţime. Limbile de foc se întind, lacome, spre recipientele de 200 de litri din apropiere. Cei peste cincizeci de băieţi şi-au scos cămăşile şi încearcă să astupe spărtura. E prea sus.

— Băn, urcă pe umerii mei !, strigă Mai.

Fata e plăpîndă, iar Băn e încălţat cu bocanci milităreşti, cu cuie pe talpă. Gata. Torentul a fost oprit. În apropiere însă explodează, cu ecouri grele de cutremur, o altă cisternă. Oamenii aleargă în ajutor. Mitralierele de la bordul avioanelor americane ţăcănesc. Se aduc cearşafuri ude. Înveliţi în ele, muncitorii se năpustesc în flăcări. Cearşafurile se aprind. Zăn şi Sui iau foc şi, strigînd, se aruncă într-un lac din apropiere.

— Fugi, Mai !, strigă cineva. Aici nu-i treabă pentru tine ! Du-te la punctul de prim ajutor !

Pentru prima oară, Mai nu execută ordinul. A apucat un furtun şi, sprijinindu-şi-l de cap, îl îndreaptă spre flăcări. Din cauza căldurii ceilalţi s-au culcat la pămînt. Cîţiva, de la distanţă, aruncă peste Mai găleţi cu apă. Un butoi aprins se desprinde dintr-o stivă şi se rostogoleşte, tot mai repede, spre ea. Cineva sare din norii de fum şi-l opreşte cu propriul său trup. E un trup subţire şi scund, care s-a şi transformat în torţă vie...

...Bazinele, făcute dintr-un aliaj de plumb, se topesc. Aerul devine sufocant... Dar abia după douăzeci de ore de luptă continuă, cînd ultimul incendiu va fi stins, va pleca şi „Vişina în zăpadă" să se culce. Şi să mănînce, în sfîrşit, după două zile...

ÎNVINGE GREUTĂŢILE !

Kho-Khan-Khac-Foc ! Kho-Khan-Khac-Foc ! Acesta e strigătul unei păsări de noapte specifice Asiei de sud, care convieţuieşte, în întreaga ei existenţă, cu una şi aceeaşi pereche. Numai ziua sînt împreună. Toată noaptea bărbătuşul îşi strigă „soţia" şi ea răspunde pentru a se reintîlni întotdeauna, cu mare bucurie, în zorii dimineţii. Strigătul lui repetat la infinit este, în limba vietnameză, o lozincă : ÎNVINGE GREUTĂŢILE ! Şi strigătul acesta, atît de drag poporului aflat în încleştarea cu duşmanul, l-a auzit asistentul universitar Le Van Truyen, de la Facultatea de farmacie din Hanoi, cincisprezece nopţi la rînd, împreună cu cei 10 studenţi ai săi, plecaţi pe jos, cale de 500 de kilometri...

Aviaţia americană bombardează sate şi oraşe fără apărare, mitraliază oameni dezarmaţi. Sute de studenţi de la facultăţile de Medicină şi Farmacie s-au oferit să acorde ajutor sanitar şi să doneze, la faţa locului, sînge pentru răniţi. Truyen a plecat cu 5 fete şi 5 băieţi din anul IV Farmacie. Drumul a fost greu, dar atît Sau, Anh şi Thu, micuţe şi aparent lipsite de rezistenţă, cît şi Ky, Tuoc sau Da nu s-au descurajat.

Ajunşi în oraşul N. au săvîrşit, în timpul fiecărui bombardament american, fapte de adevărat eroism. O studentă a salvat rezerva foarte preţioasă de plasmă a unui spital, acoperind flacoanele cu propriul său corp. A fost rănită grav, la cap... O chema Trang... Mai tîrziu, fiecare dintre ei a donat pentru ţăranii răniţi sînge. Altă dată au acordat primul ajutor sub ploaia ucigătoare de bombe... Şi, după două săptămîni, au trebuit să se reintoarcă la facultate.

...Noapte. Rîul e lat şi valurile şopotesc adormitor. Din întuneric pasărea „Vac" ţipă la stele. Podul e distrus şi Truyen, împreună cu studenţii săi, traversează rîul cu bărcile. Cîţiva răniţi pe care îi transportă aşteaptă să ajungă la spital...

Atacul avioanelor care caută din nou podul îi surprinde în mijlocul rîului. Sub bombele luminoase care coboară încet, cu paraşuta, se vede ca în palmă. Primele rafale de mitralieră împroaşcă apa în jurul bărcilor. Apoi cad şi bombele. Lovită, o fată ţipă sfîşietor...

— În apă !, comandă Truyen. Înotaţi cît mai departe !

El rămîne în barca sa. Are de apărat, fie şi moraliceşte, trei răniţi. Minute în şir, singur cu ei în faţa gurilor flămînde ale mitralierelor, îi îmbărbătează. O barcă, goală, se scufundă. În spate, trestiile de pe mal au luat foc...

...Avioanele s-au îndepărtat. Încet, în lumina incendiului de pe ţărm, se apropie înot studenţii. Sînt toţi. Greierii ţîrîie netulburaţi, parcă de la un capăt la celălalt al pămîntului, iar de pe malul din faţă o pasăre îşi strigă într-una numele : „Kho-Khan-Khac-Foc ! Kho-Khan-Khac-Foc !"

Dragomir HOROMNEA

P. S. De curînd, Nguyen Dinh Tung e student în anul pregătitor la Institutul politehnic din Bucureşti, iar Hoang Tuyet Mai e în anul pregătitor la Institutul de petrol din Ploieşti ; Le Van Truyen se specializează la Facultatea de farmacie din Capitală. Aceştia sînt doar cîţiva din colegii noştri vietnamezi...

Mapamond studenţesc

● Pentru presa boliviană, inspirată de generalul Barrientos, Régis Debray, deşi condamnat, continuă să fie „un pericol" a cărui „demascare" reprezintă şi acum o necesitate. Pentru opinia publică progresistă însă procesul lui Debray este de fapt procesul Boliviei militariste. O dovedesc între altele publicarea de către editura Universităţii San Andres din La Paz a cărţii publicistului francez în 4000 exemplare şi prezenţa unor fragmente ale lucrărilor lui despre guerillă în cîteva reviste studenţeşti.

● La Institutul pedagogic naţional din Paris a fost deschisă de curînd o expoziţie consacrată pedagogiei elevului şi studentului leneş. Pe lîngă grafice, date statistice şi caricaturi sînt expuse, de asemenea, bastoane, urechi de măgar şi alte „instrumente" care aduc mărturie tradiţiei de tristă amintire a pedepselor corporale. Sînt incluse, de asemenea, fragmente pedagogice, extrase din scrisori şi epigrame ale unor personalităţi care au protestat împotriva unei atari pedagogii.

● În urma manifestaţiilor studenţeşti din Barcelona autorităţile au efectuat numeroase arestări ; trei studenţi ai Facultăţii de litere au fost condamnaţi la un an închisoare iar rectorul şi decanul facultăţii respective la... amendă, întrucît au refuzat să depună mărturie la procesul studenţilor lor. Universitatea nu poate fi confundată cu tribunalul !

● Un sondaj de opinie făcut în rîndurile sociologilor americani a adus o nouă mărturie a impopularităţii războiului american din Vietnam : 5 000 din 7 000 s-au pronunţat deschis împotriva „escaladei" şi doar 17 pentru. E un sondaj de opinie ...competent.

IPOSTAZELE RESPONSABILITĂŢII

CRONICA MICROBISTULUI

Orînduirea noastră asigură fiecărui individ libertatea de a-şi alege singur drumul în societate, profesia pe care s-o slujească apoi ani şi ani de zile sau chiar tot restul vieţii, dovedindu-şi astfel şi prin aceasta profundul său democratism. Dumneata ai optat pentru uzină, dumnealui pentru medicină şi eu pentru ziaristică ; el a optat, pe lîngă profesia lui de bază, şi pentru fotbal. Fiecare dintre noi însă ne iubim ca pe noi înşine — sau trebuie să ne iubim ca pe noi înşine — meseria aleasă, ne dăruim ei întrutotul — ori trebuie să ne dăruim ei întrutotul. Se incumbă, în libertatea pe care societatea ţi-o oferă de a alege, şi răspunderea pentru ce alegi şi, mai cu seamă, pentru ce faci ulterior ca să justifici alegerea. Dumneata, dacă nu-ţi cunoşti bine strungăria sau ingineria şi, drept urmare, dai un slab randament ori aduci societăţii daune materiale, eşti tras la răspundere de colectivitate. Dar cu el, cu fotbalistul, ce se întîmplă ? Care este răspunderea lui în faţa societăţii noastre ? Despre această responsabilitate a celor care şi-au ales de bună voie drumul fotbalului, despre ipostazele şi implicaţiile ei sociale îmi propun să spun astăzi cîteva cuvinte, atîtea cîte îngăduie spaţiul publicistic rezervat cronicii la întîlnirea de fotbal dintre naţionalele României şi R. D. Germane.

Cine obişnuieşte să se ferească de pericolul extazierii nu va dramatiza, fără îndoială, nici momentul actual al fotbalului românesc şi nu va considera că necalificarea în manşa cu bulgarii este un fiasco. E trist, bineînţeles, că această toamnă — care putea fi frumoasă, dar numai pentru că ne-am amăgit noi — ne-a dezamăgit ; însă ea n-a fost mai urîtă decît altele din trecut. (Şi nici din viitorul apropiat, dacă ne gîndim că fotbalul nu se poate redresa într-un an-doi !). Necalificarea la turneul U.E.F.A. pentru juniori şi la Olimpiadă, cît şi unele înfrîngeri în jocuri amicale au fost, la drept vorbind, fireşti şi aşteptate dacă ţinem seama de valoarea adversarilor care ne-au întrecut şi de valoarea reală a jucătorilor şi antrenorilor noştri. Comportarea primei reprezentative în meciul pierdut la Bucureşti apare, aşadar... **reprezentativă** pentru stadiul în care se găseşte soccerul nostru actual.

Cauze care să explice cum este posibil ca fotbalul să nu se racordeze şi el celorlalte sectoare ale vieţii noastre, să nu se încorporeze mersului vertiginos al poporului angajat în desăvîrşirea unei opere complexe de progres social, prosperitate economică, elevaţie spirituală şi înaltă civilizaţie — sînt multiple şi puţin cunoscute. S-ar putea invoca, la acest capitol, şi şubreda bază de masă a sportului-rege (ţara noastră se află pe locul 25 în Europa, după numărul jucătorilor) şi numărul insuficient al terenurilor (în Bucureşti sînt 14, iar la Budapesta numai mergînd cu autobuzul de la aeroport numeri 30 pînă în centru), şi calificarea mediocră a celor mai mulţi antrenori, şi incapacitatea multor organizatori, şi lipsa oricărei autonomii a federaţiei (a cărei dependenţă de C.N.E.F.S. îngreunează rezolvarea operativă a problemelor), şi nivelul tehnic scăzut al jucătorilor, şi cîte şi mai cîte cauze de natură obiectivă sau subiectivă. In dorinţa de a găsi cutia Pandorei, specialiştii, de care avem prea mulţi, le-au discutat şi le vor răsdiscuta, probabil, pe fiecare în parte. Mi-e teamă însă că vor trece, cum au trecut şi pînă acum, peste răspunderea — colectivă, dar şi individuală — ce revine singurei categorii profesionale care la ora actuală, cînd în toate sectoarele se fac paşi înainte, face paşi înapoi — cheltuind ceea ce ar putea cîştiga.

Jucătorii

Cîte promisiuni nu ne-au făcut, cîte angajamente nu şi-au luat ? Personal am auzit atîtea, încît am început să cred că jurămintele fotbaliştilor sînt ca ale femeilor — scrise pe nisip. Nu mă refer, bineînţeles, la promisiunile lor privind rezultatele directe, ci la comportarea lor — pe teren şi în afară — la străduinţa de a se dărui total sportului ales, şi de a se pregăti la nivelul fotbalului modern. Interesant este că ne-am obişnuit să discutăm de greşelile şi răspunderile antrenorilor, federaţiei, presei (greşeli şi răspunderi reale, fără îndoială) şi să uităm cu totul de jucător. Iar acesta nu se pregăteşte, joacă prost, pierde partida şi-şi vede de treabă. Amintesc aici că sîntem una din puţinele ţări în care fotbaliştii nu sînt amendaţi pentru abateri şi rezultate slabe. Indemnizaţia de efort o primesc automat, indiferent de pregătire şi rezultat. Şi aşa se face că noi ne perpelim de mama focului, lunile trec în goană, iar pe el, fotbalistul, nu-l interesează că datorită lui şi alor lui, fotbalul nostru rămîne în urmă şi se face de rîs ! Pentru el **conştiinţa datoriei** şi **datoria conştiinţei** sînt simple noţiuni pe care, de fapt, nici nu le înţelege prea bine. Las' să fie criticat şi înjurat, caravana trece...

A fost o vreme cînd jucătorul iubea într-adevăr fotbalul. Dovadă că i se dăruia, cu toate că nu trăia de pe urma lui, dovadă că succesele nu ne ocoleau. Acum au apărut avantajele epocii moderne, a apărut cartea de vizită a fotbalului şi jucătorul nostru ne are la mînă. Coe nu este ca mine şi ca dumneata, un om al muncii, este „Dan cel Mare“ şi poate face orice pentru că nimeni nu-i zice nimic. Boc e pe teren, dar se uită cu un ochi la minge şi cu altul în tribună, după o femeie, fapt de care profită Adam şi înscrie patru goluri pe lîngă el. Sătmăreanu şi Dumitru Nicolae, fericiţi de victoria amicală împotriva lui Uwe, nu se duc de la lot direct la club, ci fac o voltă de o noapte la bar. Se-auzea, înainte de confruntarea cu formaţia R.D.G., că o victorie la două puncte ar asigura unsprezecelui nostru — pe lîngă laudele şi şampania de rigoare — şi o călătorie de iarnă prin America de Sud. **Băieţii au jucat prost, au pierdut, dar se-aude că tot ei vor pleca în ţara lui Pele. Acelaşi lot,** minus Sătmăreanu şi Koszka şi plus vreo cîţiva (Măndoiu, Dumitriu III, dinamovistul Dinu, Grozea şi Oblemenco) vor călători ilegal pe nişte bilete ce-ar fi trebuit să se înmîneze echipei de tineret, care să se pregătească pentru a ne putea asigura un viitor mai roz. In acest caz se pot pune numeroase întrebări despre factorul educativ şi stimulativ, despre responsabilitate, despre grija pentru ziua de mîine ş.a.m.d. Dar ce rost mai are să le pui dacă nimeni nu răspunde — prin fapte ! — la ele.

Antrenorii

A pregăti şi a conduce o echipă de fotbalişti este o chestiune de competenţă, dar şi de etică. Valoarea antrenorilor noştri o cunoaştem şi nu mai pierd timpul pentru a repeta a mia oară că tot aşa, numărîndu-i pe degete pe cei cu adevărat capabili, nu vom redresa fotbalul. Aş aminti însă, în legătură cu acest aspect, problema antrenorilor străini (prietenii din R. D. Germană ne-au arătat ce înseamnă să lucreze un antrenor maghiar 4—5 ani cu o echipă), şi problema antrenorilor federali, acum în număr de cinci, dintre care cel puţin doi se plîng că au făcut scurtă la mînă scriind informări sau îndrumări sau referate, în loc să lucreze efectiv pe teren.

Aş stărui ceva mai mult asupra eticii unora dintre antrenorii care conduc echipele şi fotbalul românesc. Antrenorul — toţi considerăm la fel — trebuie să fie un model. Dar ce se întîmplă cînd modelul e alcătuit mai mult din umbre decît din lumini ? Nu-i vorba numai de comportarea în faţa jucătorilor, cu toate că şi aceasta îşi are importanţa ei (Angelo Niculescu, de pildă, nu mai poate avea mare autoritate în faţa jucătorilor de la tineret care au aflat dintr-o fotografie publicată de un ziar din Turcia că, după ce i-a trimis pe ei la culcare, el a plecat la bar să danseze. E vorba mai cu seamă de dorinţa, sinceritatea şi dăruirea unor antrenori aflaţi în conducerea treburilor federaţiei. Am uneori prilejul (ca membru al comitetului de conducere al federaţiei sau ca ziarist, nu ştiu pentru că nu-mi dau seama de caracterul invitaţiei), să asist la unele şedinţe ale biroului federal. Ei bine, mă pun pe gînduri uneori lucrăturile cu aţă albă pe care le fac vreo doi-trei pentru a-şi satisface o ambiţie, a cuceri ori a păstra un scaun, a „săpa“ pe cineva. Pentru ca un selecţioner să fie adus în situaţia să demisioneze au trebuit să fie sacrificaţi cîţiva jucători cărora, schimbîndu-li-se subit locul de dormit, li s-a rezervat pentru o noapte cîte un pat cu... somiera goală, a trebuit ca lotul de tineret să călătorească nu cu avionul, ci cu trenul de la Budapesta la Graz (şi să ajungă obosit, în ultima clipă), a trebuit ca nişte jucători din naţională să spună celorlalţi înainte de intrarea pe Nepstadion că trebuie jucat cum vor ei nu cum a dat antrenorul indicaţii (fapt relatat de căpitanul echipei — Nunweiller III). De ce toate acestea ? Pentru a se cuceri şi păstra un post ! De responsabilitate pentru destinele fotbalului românesc nici vorbă.

Fotoreporterul a surprins, în timpul partidei cu R.D.G., un aspect de la masa presei. Publicăm fotografia pentru a da posibilitatea să se citească amărăciunea de pe faţa fiecărui confrate, dar şi pentru a preciza că, dacă unii nu şi-au scris obişnuita cronică, aceasta nu se datorează în nici un caz absenţei lor de la meci. Incepînd de sus, de la stînga la dreapta, colegii însemnaţi cu o steluţă sînt :

Primul rînd : *R. Balaban, C. Mantu, N. Corbu, V. Păunescu, R. Urziceanu, Ef. Ionescu, G. Nicolaescu, V. Economu şi C. Antonescu.*

Al doilea rînd : *V. Ranga, D. Pătraşcu, Fl. Mateescu, P. Gaţu, Aurel C. Neagu, J. Beraru, P. Cristea şi M. Ciuperceanu.*

Al treilea rînd : *I. Dumitriu, Al. Brad şi G. Simonis.*

Al patrulea rînd : *C. Firănescu, I. Bocioacă, V. Mironescu, I. Chirilă C. Diamantopol, Em. Valeriu, M. Popescu, Fănuş Neagu, Dan Deşliu, C. Teaşcă şi I. Băieşu.*

Ultimul rînd : *C. Alexe, microbistul Mitroi, P. Slăvescu şi N. Dragoş*

Cu un director tehnic (funcţie care acum are aceleaşi atribuţii cu cea de selecţioner unic) naţionala n-a marcat nici un gol în meciurile oficiale. S-a apărat şi ce-a ieşit s-a văzut. Acum tot acelaşi director va pleca probabil cu acelaşi lot în America de Sud, cînd firesc şi necesar ar fi fost ca şi lotul şi antrenorul să fie — **de perspectivă**.

Practica arată că, dacă nu e străluminat pe dinăuntru de scînteia inspiraţiei şi de fulgerul cunoaşterii, dacă nu e total devotat şi total sincer, acest pedagog care în fotbal se numeşte antrenor nu numai că nu este un desăvîrşit instrument social, dar frînează mersul înainte al celorlalţi.

Presa

Avem, bineînţeles, răspunderile noastre. Unii dintre noi au greşit fiindcă s-au încăpăţînat să convingă pe fotbaliştii noştri că n-au nici o valoare — şi i-au inhibat, zice-se. Alţii le-au cîntat prea multe osanale, de le-au băgat în cap că-s imbatabili, şi la primul insucces iar s-au inhibat. Şi mai grav este însă că unii confraţi trec de-o parte sau de alta în disputa pentru post a antrenorilor naţionalei, părăsind uneori obiectivitatea şi **lupta de idei** înţeleasă în sens dialectic. Ultimul exemplu : trei-patru dintre colegii care au veştejit selecţionerul unic şi apoi au luat în braţe pe directorul tehnic au tăcut chitic după insuccesul în faţa olimpicilor din R.D.G. Au pus pe alţii să scrie cronica. Ilustrativ, nu ?

★

In virtutea unui optimism funciar, ce se justifică numai prin certitudinea că fotbalul nu va putea să nu se supună şi el aceloraşi legi care împing societatea noastră înainte, cred în viitorul fotbalului românesc. Dacă — şi sînt sigur că se va ajunge acolo — vom începe ridicarea unei noi piramide, dar de la baza ei, nu de la vîrf. Cred, cu alte cuvinte, în copiii şi tineretul nostru. Cu ei vom redresa fotbalul.

G. MITROI